

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

43

OLIMPIADA ÎN IMAGINI

Bilet în circuit
de Veronica PORUMBACU

RÎUL

povestire de V. REBREANU

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Anul XIII nr. 43 (491) — 24 octombrie 1964



Mihaela Peneș — R. P. Română, 17 ani, medalia olimpică de aur la aruncarea suliței.



Ion Tripșa, medalia de argint, tir-pistol viteză.



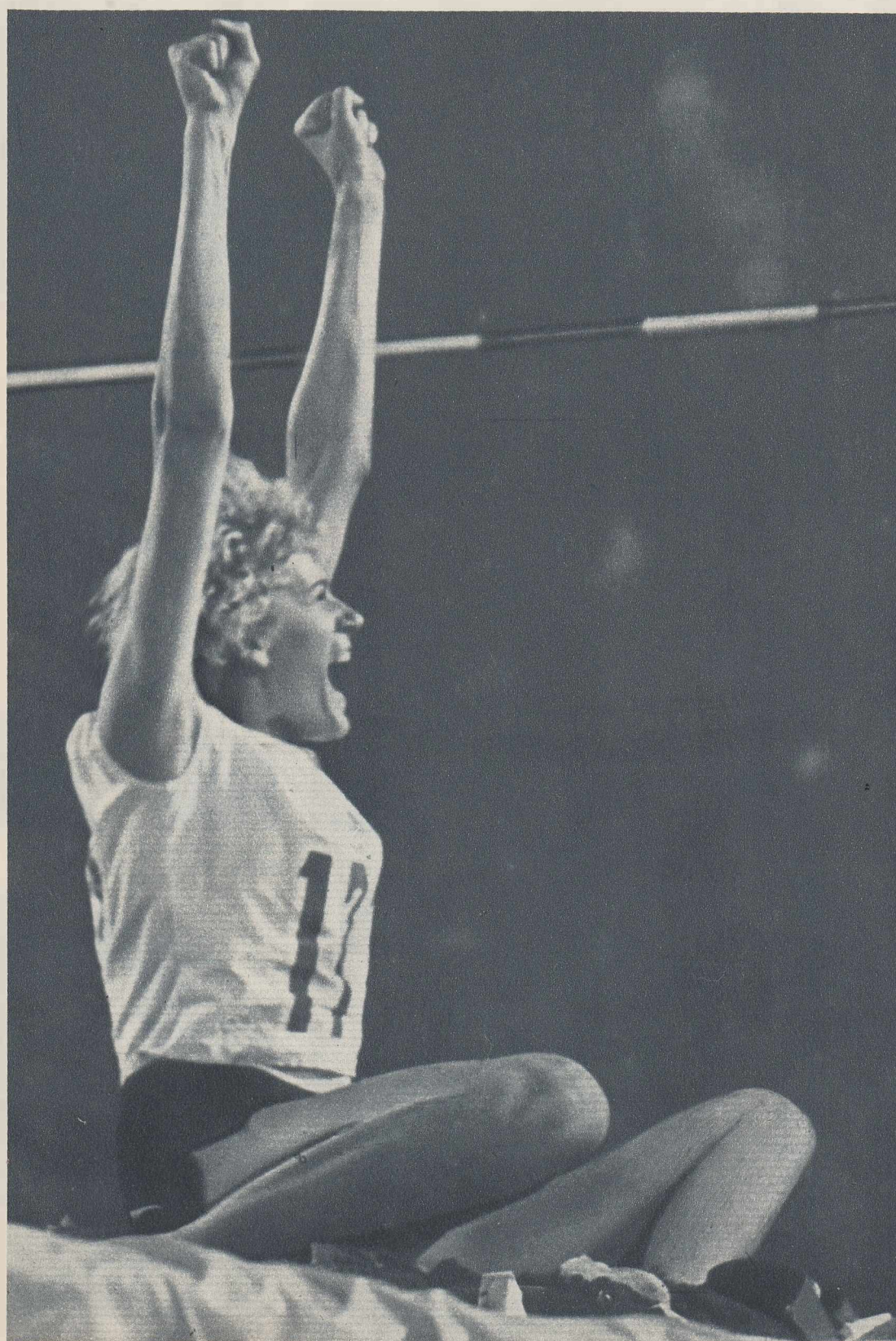
Lia Manoliu, medalia de bronz, disc.



Valeriu Bularca, medalia de argint, lupte clasice cat. 70 k

TOKIO · 1964

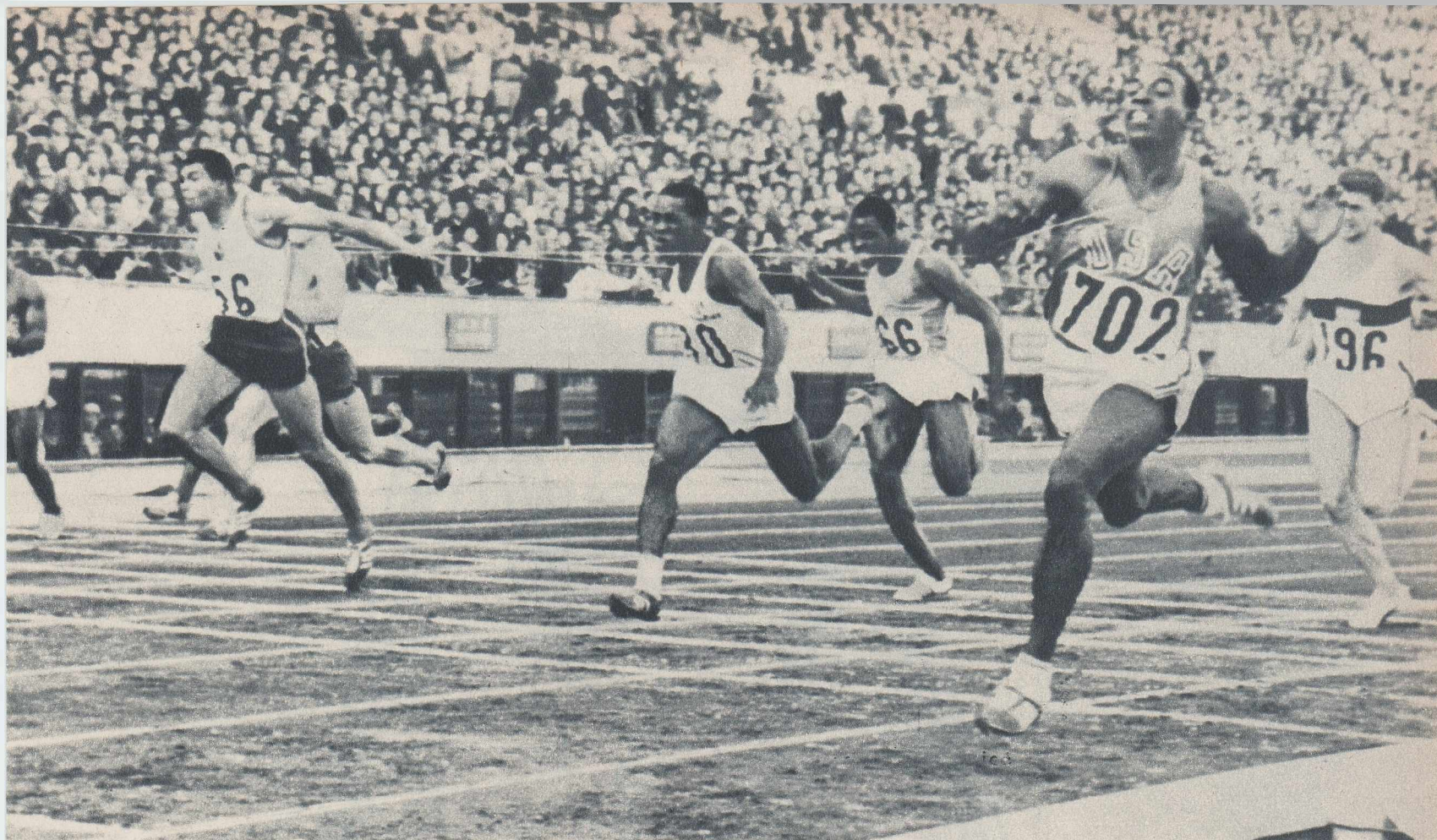
OLIMPIADA



Dumitru Pirvulescu și Ion Cernea — med.
de bronz la lupte clasice.



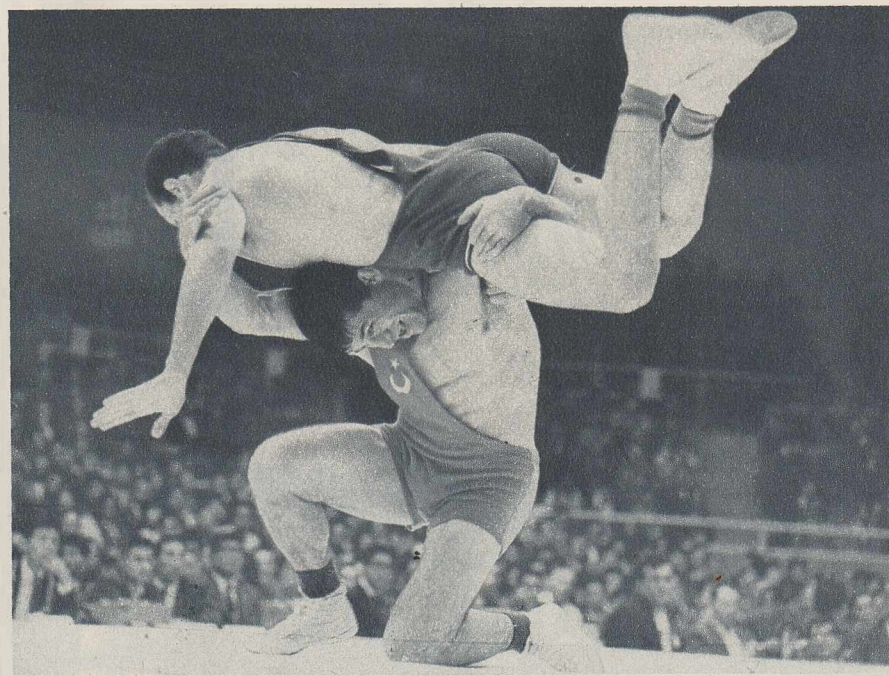
◀
Ioilanda Balaș — VICTORIE !!! 1,90 m, n
record olimpic la săritura în înălțime, fem



niș dramatic la 100 m plat — cursa celor mai rapizi bărbați din lume. Câștigă americanul Robert Hayes (nr. 702) cu 10 secunde, nou record olimpic, record mondial egalat...



vietica Tamara Press — două medalii de aur : disc și greutate (noi recorduri olimpice).



Turcul I. Ogan (în genunchi), câștigătorul medaliai olimpice de aur la lupte libere, categoria 78 kg, în înfrînirea cu iranianul M. A. Santkaran (medalia de bronz).

Una după alta, zilele marii întreceri de la Tokio a tineretului sportiv din lume s-au scurs încărcate de emoțiile nu numai ale miilor de concurenți aflați pe pământul nipon, ci și ale milioanelor de oameni de toate vîrile, de pe toate continentele. Tehnica cea mai modernă a telecomunicațiilor — devotată prietenă a Olimpiadei — a prelungit ecoul exploziilor de bucurie sau uimire de la Stadionul Național, poligonul Asaka sau miazănoaptea la Kamazawa pînă în cele mai mari metropole sau cele mai modeste așezări omenești de pe toate paralelele și toate meridianele planetei noastre.

La Tokio ba plouă, ba e soare. Dar atmosfera orașului refuză să se subordoneze capriciilor vremii. Entuziasmului de la Tokio îi sînt prielnice și ploaia și soarele. Soarele

nu a favorizat iar ploaia nu a împiedicat ca cei mai buni sportivi din lume să devină la Tokio și mai buni. Au căzut și s-au născut atîtea recorduri mondiale, continentale, olimpice sau naționale încît statisticienii sportivi vor avea de lucru pentru o bună bucată de vreme.

★

Pînă la intrarea acestor pagini în tipar, după medalia de aur a Iolandeii Balaș — una din cele mai mari sportive ale lumii, cum o caracterizează presa mondială — și după uimitoarea victorie (încă o medalie de aur) a Mihaelei Penes, alți sportivi fruntași romîni: Valeriu Bularca, Ion Tripsa, Lia Manoliu (nou record național), Dumitru Pîrvulescu și Ion Cernea au adus țării într-o singură zi încă două medalii de argint și trei de bronz, încercînd parcă să

atenueze amărăciunea lăsată de eșecul fotbalistilor (ah, fotbalistii!).

★

La ora cînd revista noastră se va afla în chioșcuri, la Tokio — orașul căruia Avery Brundage, președintele C.I.O., i-a conferit „Cupa olimpică” pentru excepționalele condiții create celei de-a XVIII-a ediții a J.O. — se va lăsa cortina peste strălucitoarea manifestare a tineretului lumii. Neuitatele zile de la Tokio se vor întipări adînc în inimile celor prezenți acolo și ale celor care, de la mari depărțări, i-au urmărit cu emoție pe concurenți. Și nimănui nu-i vor scăpa semnificațiile Jocurilor Olimpice 1964 de la Tokio: înțelegere și prietenie între toate popoarele lumii.

E. D.



Trăsnetul artificial care luminează seară de seară standul Industriei energetice, din cadrul expoziției, este simbolul sugestiv al uriașelor energii dirijate prin rețelele de înaltă tensiune ce împinzesc întreaga țară.

Fotografie de Traian PROSAN

oglinda
marilor
infăptuiri

COORDONATE ENERGETICE

Continuându-ne vizita prin Expoziția realizărilor economiei naționale a R.P. Romine, am pososit de astă dată în standurile care ne prezintă succesele din omeniu minelor și energiei electrice. Fotoreporterul nostru a surprins pe peliculă câteva imagini în care mulți dintre cititori vor recunoaște, desigur, pe lângă bișnuita animație de fiecare zi, și viul interes pe care ei înșiși l-au manifestat atunci când au vizitat acest important sector al expoziției.

Cu ajutorul graficelor, al panourilor și al machetelor principalelor unități construite, vizitatorul întreprinde o veritabilă călătorie pe traseul marilor infăptuiri din cadrul programului de electrificare a țării, inițiat de partid. Ceea ce cu ani în urmă se afla doar în fază de proiecte, astăzi a devenit o realitate vie. Rezultatele acestui plan grandios, mălămăcite în graiul cifrelor, ne arată că puterea instalată a centralelor electrice va fi în anul 1964 de circa 6 ori mai mare decât în 1938. Numai puterea instalată care va intra în funcțiune anul acesta va fi egală cu cea a întregii țări la 23 August 1944.

Urișul panou care înfățișează sistemul energetic național, machetele hidrocentralei „V. I. Lenin” de la Bicăz, ale termocentralelor de la Craiova, Brazi și Luduș, a hidrocentralei „16 Februarie” de pe Argeș, desenul în perspectivă al lucrărilor hidroenergetice de la Porțile de Fier, toate acestea vin să creeze atât imaginea operei de electrificare înfăptuite până acum, cât și pe cea a drumului care va duce în viitor la sporirea potențialului energetic al țării.

Pășind mai departe, pătrundem în minunata lume a bogățiilor din adâncuri care astăzi sînt puse în valoare cu mijloacele tehnicii moderne. O variată gamă de mostre întregeste imaginea acestor bogății, iar numeroasele grafice consemnează succesele importante dobîndite în ultimii douăzeci de ani de industria noastră minieră. Chiar și simpla comparație a două cifre este semnificativă: în 1963 producția de cărbune a fost de peste 10 milioane tone față de 2,8 milioane tone în 1938. Pentru dezvoltarea acestui sector al economiei, statul a investit numai în perioada 1951-1963 circa 13 miliarde lei. Pe harta țării au apărut noi obiective industriale. Machete ingenioase prezintă vizitatorilor pe câteva dintre cele mai

Z. VASILIU

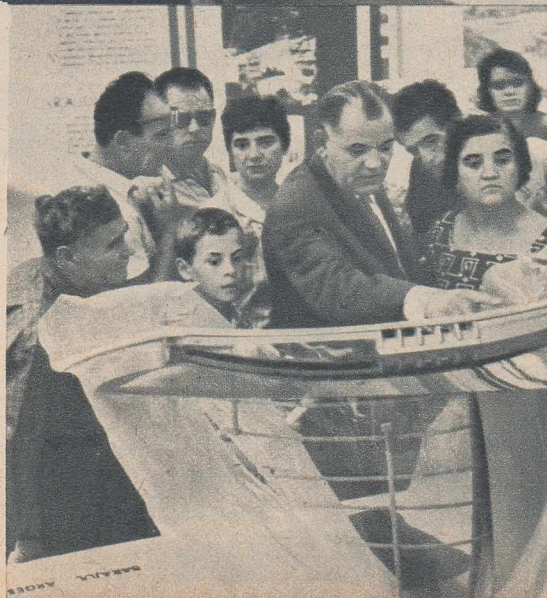
(Continuare în pag. 6)

„Variata gamă de mostre de minereuri stîrnește un foarte viu interes în rîndul vizitatorilor” — ne spune inginerul M. Hosu, ghid al expoziției. Fotografia noastră atestă și ea această constatare.





În orele când ghizii oficiali nu mai prididesc, printre vizitatori se găsesc destui „suplinitori” amabili și competenți. Foto-reporterul nostru a surprins pe unul dintre aceștia dând explicații cu privire la construcția hidrocentralei „16 Februarie” de pe Argeș care va avea o putere instalată de 220 MW și o producție anuală de 400 milioane kWh.



importante: uzinele de preparare de la Deva și Teliuc, flotația centrală de la Baia-Mare etc.

Nu vom putea considera încheiată vizita noastră prin standurile industriei minelor și energiei electrice, până nu ne vom abate și pe la platformele exterioare din vecinătatea pavilionului central care ne prezintă alte realizări. Aici, seară de seară, privirile vizitatorilor sînt atrase de licărul unui trăsnet artificial pe care Prometeii moderni — cercetătorii științifici de la uzinele „Electroputere” din Craiova — au reușit să-l producă în laborator. Stâlpi înalți din metal și beton, cu siluete grațioase, transformatori uriași, un păienjenis de cabluri, stîrnesc admirația unanimă. Ne aflăm în fața sta-

ției de transformare de 110/6 kV și a panoului liniei electrice aeriene de 400 kV, realizări importante ale industriei noastre energetice. Cercetîndu-le, mulți dintre vizitatorii străini le-au acordat o înaltă apreciere. „Că specialist — a declarat nu demul K.D. Lavrenko, prim-vicepreședinte al Comitetului de Stat de producție pentru energie și electrificare al U.R.S.S. — am remarcat prezentarea foarte compactă și expresivă a sectorului industriei energetice. E suficient să privești noile tipuri de stații electrice pentru a înțelege că în țara dumneavoastră există unități de producție puternice și bine organizate. În mod deosebit mi-a reținut atenția substanța cu stîlp pentru 400 kV, care, după mine

Pe lângă hidrocentrala „V. I. Lenin“ de la Bicăz, pe riul Bistrița s-au construit și se construiesc o serie de centrale care totalizează 450.000 kW, ceea ce echivalează cu puterea instalată a centralelor din România în anul 1938.

Aici pot urmări funcționarea diferitelor utilaje moderne cu care sînt înzestrate minele noastre, pot vedea un tren de mină, o instalație de aeraj, diferite tipuri de susținere metalică din abataje și galerii, cunosc un crîmpei din munca și viața celor care scot la lumină bogățiile patriei.

O vizită prin standurile industriei minelor și energiei electrice oferă vizitatorilor tabloul edificator al importanțelor succese dobîndite și în acest sector al economiei naționale în răstimpul a numai două decenii de viață liberă.

Z. VASILIU
Fotografii de Tralan PROSAN



Demonstrație practică cu instalația de săpat gropi și de plantat stâlpi atât pentru transportul de energie electrică, cît și pentru telecomunicații.

constituie o realizare remarcabilă și o noutate pe plan mondial“.

La numai cîțiva pași de platforma industriei energetice, ești întâmpinat de obișnuitul salut al minerilor: „Noroc bun!“ Cuvintele sînt înscrise la intrarea galeriei de mină reproduse în mărime naturală. Desigur că ei mai mulți dintre vizitatori au cunoștințe despre viața și munca din adîncuri doar prin intermediul unor imagini dezvăluite de peliculele fotografice, în paginile de literatură sau în relatările minerilor sau ale sporterilor. Acum, tuturor li se oferă prilejul de a vedea o mină devărată. Pentru aceasta nu reușește decît să coboare cîteva trepte.

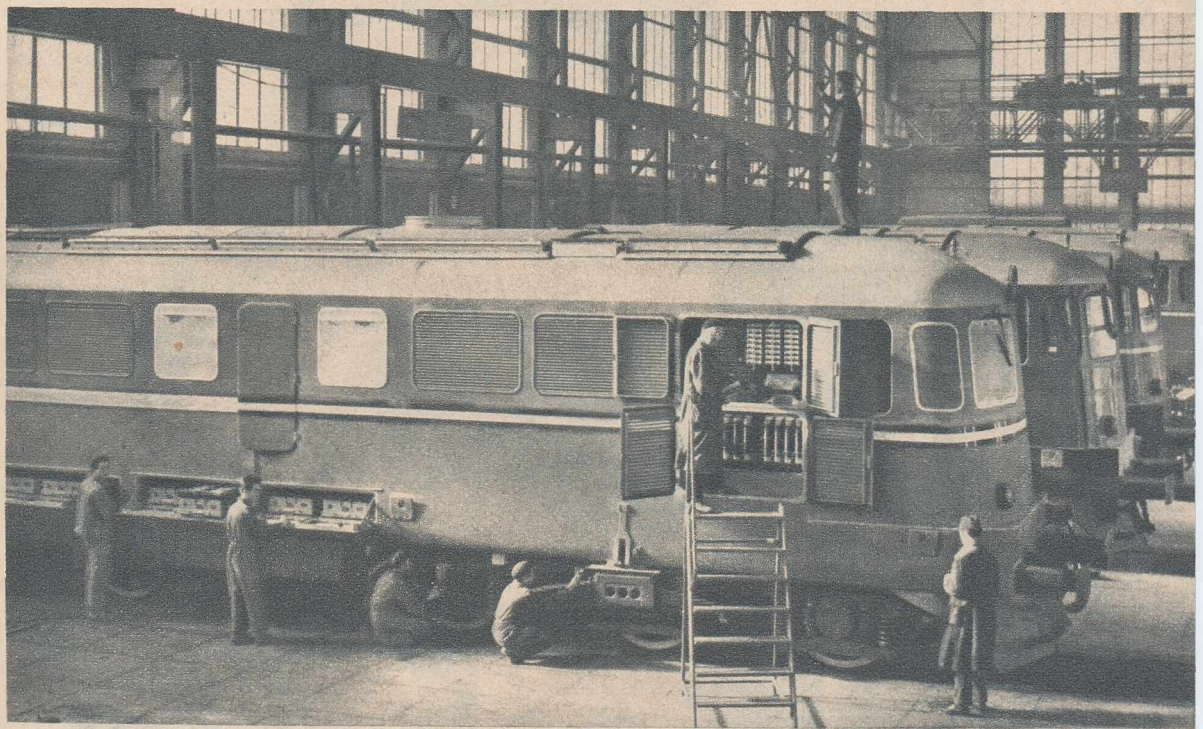
bilet în circuit: CRAIOVA

de Veronica PORUMBACU

Puține așezări urbane purtau titlul de „oraș al bogăților” cu mai mult drept decât Craiova. Așezare legată de răsucirea de drumuri dinspre asfințit spre mare, dinspre miez-noapte spre Dunăre, aglomerația urbană își desfășură arhitectura elegantă și albă a caselor boierești cu bolți și coloane, între mahalale sordide, sărace, care alăptau, ca niște doici uriașe, un prunc nou: proletariatul. În toropirea târgului de provincie, trezit doar de chefurile moșierilor și negustorilor, a fost judecat în 1934 procesul conducătorilor marilor acțiuni de luptă ale ceferiștilor și petroliștilor. Dar planurile guvernărilor, de a-i izola pe comuniști într-o reședință boierească și, în cel mai bun caz, „neutră”, au dat greș. Martorii din țara întreagă au pornit spre Craiova, ca într-un exod, însoțindu-se cu mahalalele „orașului patriarhal” într-o întâlnire de luptă a forțelor revoluționare. Cuvântul partidului exprimat în boxă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a intrat și în istoria Craiovei, ridicând pe o treaptă nouă tradiția revoluționară a provinciei lui Tudor din Vladimiri.

Renașterea Craiovei avea să aducă însă numai răsturnarea revoluționară; socialismul a transformat așezarea patriarhală în orașul uzinei „Electroputere” care a împlinit vârsta de 15 ani și al noului Combinat chimic care se ridică la Craiova. Craiova nu mai este de mult orașul vilelor boierești și negustorești. Din Craiova ies locomotivele diesel-electrice, care le înlocuiesc pe cele cu abur. Din reședința latifundiarilor, pe care îi îmbogățea pământul Olteniei, pe spinarea sutelor de mii de țărani, vor porni mline din combinatul chimic tonele de îngrășăminte ce vor înzei rodnicia pământului. Și din orașul palatelor de moșieri de odinioară, pornesc în regiune marile panouri de beton prefabricate la uzina Cernelele. Iată cele trei dimensiuni ale Craiovei de astăzi. Iată unități de măsură care ar ului pe cei mai îndrăzneți visători ai Craiovei de odinioară dar care au fost prevăzute științific în directivele Congresului al III-lea al partidului.

„Electroputere” e o veche cunoștință a carnetelor mele de drum din 1954, presărate cu semne de exclamare în fața halelor care îmi păreau enorme pe atunci. Și totuși, revăzând astăzi construcțiile uzinei întinse pe 35 de hectare, o adevărată moșie



industrială, imaginile trecute mi se retrag modeste, într-un colț al memoriei.

În fabrica unde, în 1950, puterea celor câtorva transformatoare fabricate trimestrial nu depășea 240 și 350 kilovoltamperi, acum se produc locomotive diesel-electrice, motoare de 1.000 și 1.800 kilowați și se lucrează la transformatoarele Combinatului de aluminiu din Slatina și ale viitoarei hidrocentrale de la Porțile de Fier.

„Electroputere” leagă astfel Jiul, în a cărui luncă e așezată Craiova, de Dunărea care îl primește ca afluent!

Transformatoare gigantice și piese delicate, de precizie, sînt vlăstarele uzinei care le înconjoară nașterea și creșterea cu aceeași dragoste părintească, așa cum părinții sînt mîndri de toți copiii lor, indiferent de statură!

Cum a ajuns „Electroputere” să-și asigure, într-o regiune „eminamente agricolă”, cadrele în stare să fabrice „creierii electrici” ai noilor locomotive? În halele uzinei, preocupate să creeze această „substanță cenușie” electromagnetică, orice muncitor trebuie să fie un specialist de precizie, un tehnician în toată puterea cuvîntului. Cunoștințele teoretice se

adaugă obligator agilității degetelor, întocmai ca noțiunile abstracte ordonînd percepțiile senzoriale. Așa se explică și grija uzinei pentru cursurile de calificare, pentru școlile profesionale, din care ies anual 3-400 de absolvenți, și ambiția tinerilor de a-și completa școala medie la cursurile serale. Între perfecțiunea micrometrică a giganților și prezența masivă a tinerilor, după opt ore de muncă de zi, în „tura de seară” de pe băncile școlii medii care adăpostește „seralul”, există o legătură indivizibilă.

★

În parcul halelor, unde petuniile și circiumăresele, crăițele și cavalerii omagiază discret tehnica, privirea și

în jurul mesei dacice, la care T cerea dialoghează cu Timpul, s foșnetul frunzelor din parc, preajma silabelor veșnice ale Jiul

Și, la intrarea în parc, cele două guri ornînd cu rafinata simplitate împreunării lor, stîlpii paralelipi dicit ai Porții Sărutului, îți opre fără să vrei, pașii într-o înfiorare. Un monument care nu seamănă nimic dinaintea lui și cu nimic c ceea ce geniul cioplitorilor în piața a creat după el. Un echilibru solid cu ecouri, poate, dintr-o imemorială artă dacică, te întîmpină într-o operă modernă, care, continuînd esența tradițiilor, le reînnoiește fundamental. În sculptura contemporană intri prin Poarta Sărutului după cum cerul contemporan, îl su

se oprește la o concentrare sculpturală stranie. De departe, ai impresia că te afli în prezența unor statui metalice înconjurînd un obelisc, toate la proporții reduse. Apropiindu-te, îți dai seama că statuile sînt de fapt cîteva prototipuri ale uzinei, motoare și transformatoare în special. În patria lui Brîncuși, linia pură a tehnicii are o estetică proprie, înobilind parcul uzinelor „Electroputere”.

★

Jiul, care își adaugă la murmurul secular al undelor zgomotului sondeilor de forat dintr-o viitoare vale a petrolului, Jiul care trece astăzi, și în Oltenia, printre mari exploatare carbonifere și complexe industriale, e marcat pe harta Frumosului de două nume uriașe. La cîteva zeci de kilometri depărtare, pământul Olteniei a născut și crescut doi artiști, fără de care nu s-ar putea concepe revoluția poetică și plastica modernă. E și azi în văzduhul jian ceva din spiritul multiform și policromia generoasă și aprigă a lui Argezi, sînt și astăzi la Tîrgu-Jiu monumentele aceluiași geniu al pietrei care a fost Brîncuși.

Cele 12 scaune își lasă zi de zi umbra lor solară, ca pe un cadran,

ține, neapărat și coloana infinită aceluiași maestru din inima Olteniei.

Și tot pe acest pămînt îmbibat arta zidarilor, de palate și lăcașe istorice, în care și țărani din cîmp sînt adevărați arhitecți, s-au născut pictori de talia lui D. Ghiață și sculptori de lirismul lui Gheorghe Anghel. Un drum care duce de Craiova la Tîrgu-Jiu îți încadrează ferestrele trenului viitoarele pe ale rafinementului coloristic telur și la orice popas în Muzeul de artă craiovean, te întîmpină cîteva cele mai reprezentative creații sculpturii olteane. Între capetele bronz ale lui Eminescu și Băleceanu un monumental Pallady, pe cît neobișnuit, pe atît de „esențial”. I sîntem familiarizați cu imagi despre sine a artistului, cu poezia imaterială a autoportretelor lui. A statuia în bronz îl reprezintă pictor așezat pe scaun, aproape latic, în haine de lucru, ca într-o rasă aspră de călugăr, cu picioare goale sprijinite pe sandale de lemn. Poziția trupului, portul, obrazul cetic și transfigurat, surprind Th. Pallady sensul unei vieți care nu a avut alt Dumnezeu decît Dumnezeu. Figura marelui pictor moldovean astfel încetățenită de Gheorghe Anghel și pe pămîntul Olteniei.

O SUTĂ DE ANI de învățămînt teatral

de prof. univ. Mircea Mancaș de la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”

Sub îndrumarea
Artistului Po-
porului Costache
Antoniu, studen-
ții clasei sale
ucreează la un
nou exercițiu
scenic.



Sărbătorim un veac de învățămînt teatral. Prilej binevenit de a evoca o etapă importantă în dezvoltarea culturii naționale, pe baza afirmării teatrului și artei scenice românești.

Trecuse puțină vreme de la actul istoric al Unirii, care deschisese noi perspective de dezvoltare Principatelor Române. Se puneau — corespunzător acestui progres înregistrat în toate domeniile — și un efort de organizare a instituțiilor de cultură și educație pentru a satisface necesitățile culturale ale noului stat. După ce în 1860 luase ființă Universitatea din Iași, învățămîntul superior capătă un nou impuls prin înființarea — patru ani mai târziu — a Universității din București. Era firesc ca învățămîntul artistic să nu întârzie a se impune în cadrul preocupărilor culturale ale momentului.

Și iată cum, răspunzînd unui îndelungat unanim și traducînd în viață inițiativele lui C. A. Roetti și M. Kogălniceanu, la 6/19 octombrie 1864 iau naștere — pe baza unui regulament special —

„Conservatoarele de muzică și declamațiune” din București și Iași, datorită sprijinului acordat de Al. Odobescu, ministrul instrucțiunii în timpul domniei lui Al. I. Cuza și om de mare cultură artistică.

Este însă fapt știut că preluțiile învățămîntului teatral de stat se situează cu cîteva decenii mai înainte și corespund înjgheburii primelor școli române de teatru: la București „Școala filarmonică”, de sub conducerea lui Eliade Rădulescu și C. Aristia, urmată curînd, la Iași, de „Conservatorul filarmonic-dramatic” al lui Gh. Asachi, care a trasat cele dintîi jaloane în organizarea învățămîntului teatral și muzical, urmîrind promovarea unui repertoriu în limba română și pregătirea unor cadre de actori profesioniști.

Ceea ce explică legătura dintre teatru, considerat ca „școală de morală”, și învățămînt, e înțelegerea rolului artei teatrale ca mijloc de educare, de răspîndire a ideilor, precum și de cultivare a limbii literare. Programa „Școlii filarmonice” atesta obiectivul

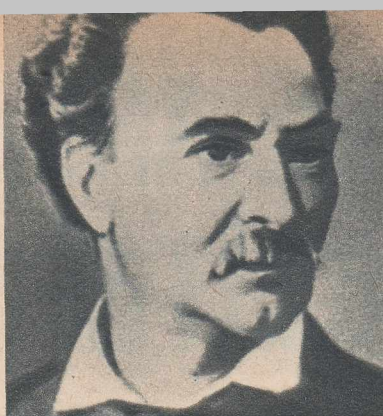
dezvoltării multilaterale a personalității actorilor, alcătuirea unui repertoriu de calitate din operele scriitorilor clasici și umaniști, „lumiști” și progresiști (Molière, Voltaire, Alfieri, Goldoni), iar activitatea ei a dus la ridicarea unor actori care au dat strălucire teatrului românesc: Eufrosina Popescu (Marcolini), Costache Caragiale, C. și Ralița Mihăileanu ș.a. Din păcate însă, după numai doi ani de funcționare, datorită ostilității întreținute de „protipendadă”, „Școala filarmonică” este constrînsă a-și întrerupe activitatea. Dar ea constituie totuși baza dezvoltării ulterioare a învățămîntului artistic profesional.

Hotărîtoare pentru consolidarea învățămîntului teatral a fost contribuția unor actori valoroși, din mijlocul cărora se desprinde pe primul plan figura lui Matei Mîllo, îndrumător dotat cu un rar simț pedagogic, interpret inegalabil în teatrul lui Alecsandri, om de concepție artistică înaintată și creator al școlii realiste în teatrul românesc. Personalitate proeminentă, cel care

a fost denumit omagial „un Molière al Romîniei”, a imprimat o orientare fecundă artei scenice, punînd la baza ei respectul adevărului vieții, exercitîndu-și influența atît asupra actorilor ce au constituit ansamblul trupelor sale (Șt. Iulian, M. Mateescu, N. Mîncu, Frosa Sarandi, M. Constantinescu) cît și asupra aceluia care s-au format în contactul cu marea sa artă: Aristizza Romanescu, I. Petrescu, C. I. Nottara ș.a.

Preluată de continuatorii la catedră ai marelui actor — printre care trebuie amintit profesorul Șt. Vellescu, om de incontestabilă cultură, care va aplica în profesie îndeosebi principiul concordanței între teorie și practică — concepția artistică a lui Mîllo va fi valorificată de pleiada protagoniștilor scenei românești de la sfîrșitul secolului trecut: Aristizza Romanescu, C. I. Nottara etc. De la ei au rămas principii de pedagogie teatrală, confirmate de marile lor creații: dezvoltarea multilaterală a talentului pe baza studiului apro-

(Continuare în pag. 10)



Cițiva din înaintașii teatrului românesc, care au desfășurat și o eficientă muncă pedagogică : Matei Millo, Costache Caragiale, Ștefan Vellescu, Aristizza Romanescu.

fundat, munca de documentare asupra rolului, la baza căreia se află o bogată cultură generală și specială, permanenta înnoire a mijloacelor de expresie pe baza îmbogățirii continue a experienței scenice (A. Romanescu — Arta dramatică. Noțiuni), combaterea rutinei și afirmarea însemnătății culturii generale în dezvoltarea talentului (C.I. Nottara).

Discipoli ai acestor maeștri ai scenei, actori remarcabili, legați de progresul teatrului românesc, ei înșiși profesori la Conservator într-o perioadă ulterioară — I. Livescu, Lucia Sturdza-Bulandra, V. Maximilian, Maria Filotti sau I. Manolescu — au confirmat valoarea muncii actorului pentru perfecționarea dotației naturale, adăugând noi și importante constatări de pedagogie teatrală — rezultat al experienței lor artistice.

Dar în ciuda talentului, a pregătirii și a concepției lor pedagogice verificate, în perioada dintre cele două războaie mondiale profesorii catedrelor de „declamație” nu au întâlnit todeauna în activitatea lor solicitarea forurilor oficiale și condițiile necesare pentru progresul învățământului artistic. Tradiția „școlii realiste” de teatru era limitată de accesul unor tendințe scenice formaliste, împotriva cărora au luptat profesori, teoreticieni și critici de teatru (N. Soreanu, I. Livescu, I. Manolescu, Camil Petrescu, I. M. Sadoveanu, V. I. Popa). Dar cea mai sensibilă de-

ficiență era legată de insuficiența disciplinelor de învățământ, de lipsa unui sistem unitar de predare a cunoștințelor în vederea formației viitorilor actori. Mercantilismul burghez, înclinat a valorifica teatrul în raport cu funcția lui productivă, estompând uneori rolul lui umanist în ansamblul funcției educative, se repercutază și în organizarea învățământului artistic. Programa conservatoarelor menținea o situație vitregă pentru educația teatrală, bazată pe un număr restrâns de obiecte, din care lipseau în genere cunoștințele destinate a constitui baza teoretică a practicii artistice (Istoria teatrului, Psihologia, Estetica). Cu toate acestea, profesorii de artă dramatică, formați la marea școală a artei realiste, au transmis elevilor tradiția disciplinei aprofundat în crearea rolului, înțelegerea funcției artistico-educative a teatrului.

O rezolvare eficientă a problemelor învățământului artistic nu a putut avea loc însă decât în anii puterii populare. Datorită reformei învățământului superior din anul 1948, noile perspective ale dezvoltării artei în slujba socialismului au impus o organizare amplă, sistematică, a tuturor instituțiilor culturale. O concepție științifică înnoitoare delimitează acum domeniul specific al diferitelor ramuri ale învățământului superior, în cadrul căruia învățământul artistic devine

o unitate autonomă cu obiective precise.

Institutul de artă teatrală și cinematografică care și-a luat — ca un omagiu dar și ca un angajament pentru formarea unor viitoare valori scenice — numele lui I.L. Caragiale, institutul acesta aflat în inima Bucureștiului, în vecinătatea unor teatre de prestigiu, oferă în fiecare an noi generații de tineri actori și regizori. Aici, preocuparea de ridicare permanentă a nivelului de activitate profesională e urmărită pe două planuri deosebite : în primul rând, asigurarea bazei tehnico-materiale de funcționare, în al doilea rând — procesul de învățământ propriu-zis.

Cine vizitează azi cele câteva zeci de săli ale institutului, adevărate mici studiiouri cu scene pentru repetiții, cine se oprește în amfiteatrul cu o capacitate de 120 de locuri sau își face timp pentru a poposi în laboratorul special pentru înregistrarea vocii și pentru experiențele necesare în cadrul „vorbirii scenice”, cine urmărește cursurile de „mișcare scenică” ori vede laboratoarele de machiaj, fotoproiecție, măchete, își poate face o imagine despre multilaterală pregătire pe care o primește în institutul viitorul actor sau regizor. Pregătire pe care începe să o confirme scenic încă din anii de învățătură : un Studio experimental — adevărat teatru al institutului — își oferă scena pentru spectacolele-examen date de clasele de studenți ai ultimului an.

Sub raport pedagogic, Studioul creează un câmp mai larg de experiență grație contactului cu publicul, constituie un stimulent pentru munca studenților și o verificare a realizărilor claselor de „artă a actorului”. Pe scena Studioului s-au făcut pentru întâia oară cunoscute talentele tinerilor absolvenți, deveniți ulterior actori apreciați : Florin Piersic, Cristea Avram, I. Dichiseanu, G. Popovici-Poenaru, Anca Verești, Sanda Toma, Silvia Popovici, Lucia Mara etc., și și-au exercitat aptitudinile regizorale de început regizorii Horea Popescu, Radu Penciulescu, Lucian Giurochescu, I. Cojar, M. Dimiu, Lucian Pintilie, Dinu Cernescu ș.a.

Unii studenți ai institutului sînt selectați chiar de pe băncile facultăților sau curînd după absolvirea cursurilor, pentru a interpreta roluri variate în filme sau spectacole teatrale. Printre aceștia, publicul spectator a apreciat pe Irina Petrescu, Ilina Tomoroveanu, Elena Ioachim, Mariana Pojar, ca și pe tinerii absolvenți

Șt. Tapalagă, M. Hudac, M. Moraru sau actualul interpret : eroului principal din filmul „Străinul”, Șt. Iordache. Contrabuția adusă de două remarcabile talente dramatice : I. Caramitră și Valeria Seciu, în reprezentarea piesei lui Mircea Ștefănescu care evocă viața lui Eminescu s-a bucurat de elogioase aprecieri în presa de specialitate, ca și o excepțională primire în public.

Trebuie de asemenea subliniat că repertoriul Studioului a cuprins în ultimul deceniu numeroase piese din dramaturgia universală și română, reprezentate cu real succes pe scena principală a institutului.

Pe planul organizării procesului de învățământ, institutul cuprinde o Facultate de Teatru și o catedră principală de „artă actorului”, ilustrată de numele unor maeștri ai scenei : C. Antoniu, R. Beligan, I. Finteșteanu, Beate Fredanov, Eugenia Popovici, Moni Ghelerter, Al. Fină etc., și o serie de secții de specialitate : teatrologie-filmologie (pentru viitorii critici și istorici ai teatrului și cinematografului) regie de teatru și de film, operatică.

Ca urmare a unor studii prelungite pe parcursul anilor de frecvență a institutului, numărînd circa douăzeci de discipline studenții acumulează o cultură multilaterală, la baza căreia stă principiul erudiției sterile, ci acela al unei concepții științifice despre viață și societate. De aceea, un loc însemnat printre obiectele de studiu îl ocupă disciplinele sociale : socialismul și științific, materialismul dialectic și estetica, al căror scop este înarmarea viitorului actor cu datele necesare înțelegerii artei ca fenomen ideologic și a rolului creației teatrale în formarea conștiinței estetice a maselor.

Exigențele muncii de documentare artistică și teoretică sînt amplu satisfăcute prin dotarea institutului cu o bogată bibliotecă de specialitate și o cuprinzătoare discotecă — bibliotecă cu aproximativ 40.000 volume, răspunzînd celor mai diferite necesități de informare în domeniul istoriei artelor, al literaturii teatrului și filmului, problemelor specifice ale dramaturgiei și artei scenice, teoriei artelor etc. Prezențele condiții de activitate a institutului asigură pregătirea noilor cadre de actori — artiști-cetățeni a căror datorie e de a servi cauza socialismului, de a lupta pentru înfăptuirea idealului de pace și progres al omenirii, înălțînd la cel mai înalt nivel valorile artei scenice naționale.

Viitorii actori primesc la I.A.T.C. o multilaterală pregătire artistică.





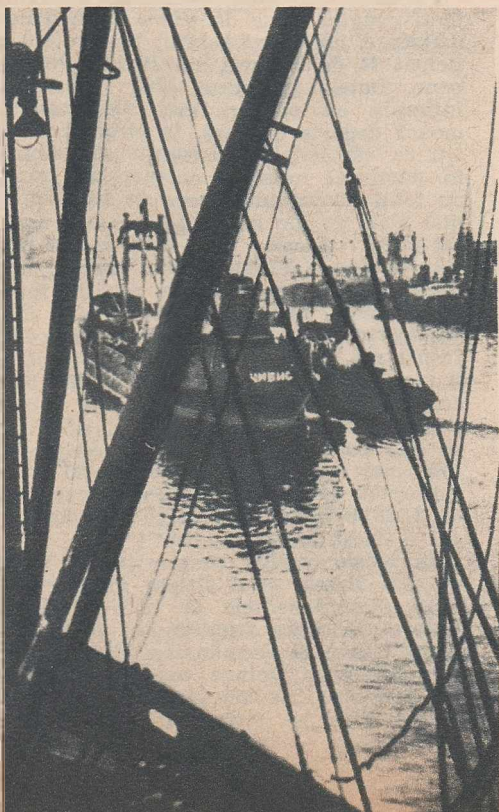
MURMANSK

La Moscova era încă vară. Trenul pornise la câteva minute după miezul nopții și călătorii care aveau de străbătut drumul lung pînă la punctul terminus (Murmansk) se asemanau cu membrii unei expediții.

Ocolind prin sud-est Leningradul, am ajuns la Petrozavodsk, capitala Republicii Autonome Karelă. „Ascensiunea” spre cercul polar a continuat printre falnice păduri de brad, pentru ca după 36 de ore de mers să intrăm într-un peisaj arid, stîncos, acoperit de mușchi, doar ici-colo ridicîndu-se, printre stîncile poleite tu brumă, cîte un copac contorsionat, chinuit. Era tundra, vastă regiune cu o floră, o faună, o climă și un relief mult deosebite de cele cunoscute de mine. Pe cîmpurile accidentate, rătăceau uriașe turme de reni. Animalele scobeau cu copitele pămîntul, în căutarea hranei; însoțitorii lor se aflau în sănii, la care erau înhămate cîte 5-6 perechi din cele mai solide exemplare ale acestor iuți și puternice ierbivore.

Murmanskul, ținta călătoriei noastre, pe care am atins-o după străbateră tundrei, te impresionează însă nu atît prin particularitățile climatice și geografice, ci mai degrabă prin ceea ce îl apropie de zeci și sute de alte orașe construite în ultimele decenii. Inițial aici se afla un modest cătun pescăresc ce a luat naștere în 1915, în timpul primului război mondial, cu ocazia construirii în această regiune a unei căi ferate. Azi, deși situat la paralela 69° — cu sute de kilometri dincolo de cercul polar — el poate fi ușor asemuit cu un oraș ucrainean sau bielorus. În orice caz, clădirile etajate, străzile asfaltate, trivite de șiruri de arbori, magazinele, școlile, traficul viu, liniile de curent electric, afișele ce vestesc apropiate spectacole sau întreceri sportive nu-ți sugerează imediată apropiere a Mării Barents. În

Ambarcații pescărești în portul Murmansk.



Prospectul Lenin, una din principalele artere ale orașului.

schimb, în cele câteva zile pe care le-am trecut aici a trebuit să fim pregătiți pentru cele mai neașteptate metamorfoze ale vremii. Cînd ne-am îndreptat spre port — unul din cele mai mari ale U.R.S.S. — soarele ardea ca la Kiev, dar peste o jumătate de oră avea să se abată asupra noastră, dinspre mare, o adevărată furtună de zăpadă. N-a trecut mult și capriciile naturii s-au manifestat din nou printr-o ploaie mărunță și deasă care s-a transformat într-o ceață compactă de nu vedeai la doi pași.

Golful Kola, unde este situat portul, primind apele calde ale Golfstreamului nu îngheață niciodată. În ciuda apropierii sale de sloiurile veșnice ale Oceanului Înghețat de Nord, Murmanskul a cucerit în viața economică a țării un loc de seamă, fiind socotit drept o adevărată capitală a marinarilor și pescarilor din ținuturile polare, principala bază a industriei pescuitului din bazinul Mării Barents și posesor al celei mai mari flote de drage din Uniunea Sovietică. Activitatea nu contenește aici nici ziua, nici noaptea. Peste o cincime din cantitatea de pește prins în Uniunea Sovietică este rodul muncii pescarilor din Murmansk. Numeroase nave sînt într-un continuu du-te-vino între port și apele Atlanticului, aducînd de la bazele permanente de pescuit spre combinatul care constituie centrul vieții economice a orașului sute de mii de tone de pește de o mare varietate. Gazdele ne-au informat că aproximativ jumătate din muncitorii și funcționarii Murmanskului (orașul are un număr de circa 240.000 de locuitori) lucrează în domeniul pescuitului și al industrializării peștelui.

Istoria Murmanskului este bogată în evenimente. În 1918, orașul este ocupat de trupele Antantei, care îl folosesc ca bază de intervenție împotriva Uniunii Sovietice. În 1920 o răscoală condusă de o organizație ilegală a Partidului Comunist duce la reinstaurarea puterii sovietice. Murmanskul a fost și punctul de plecare al unor expediții istorice. De aici a pornit, în 1933, spărgătorul de gheață

„Celiuskin”, care sub conducerea savantului Otto Schmidt a deschis prin gheturile arctice calea maritimă de nord ce avea să lege ținuturile europene ale Uniunii Sovietice cu cele din Extremul Orient. (Înainte inaugurării acestei căi, pentru a ajunge din Murmansk, Leningrad sau Riga, la Vladivostok, vasele trebuiau să străbată Atlanticul, să ocolească nordul Africii, sudul Indiei etc.) De altfel, cu această perioadă începe dezvoltarea mai accentuată a Murmanskului.

În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, portul a jucat un rol important în aprovizionarea țării, iar apoi Murmanskul a fost inclus printre cele 15 orașe a căror reconstrucție pașnică s-a bucurat de prioritate; el reușește de altfel să atingă încă în 1949 nivelul de dezvoltare antebelic.

Murmanskul este punctul vestic extrem al căii maritime de nord. De aici pornesc și aici sosesc caravanele care aduc spre Europa, de la gurile Lenei, Eniseiului sau Kolîmei, cheresteaua și cărbunele siberian. Nave sub pavilioanele diferitelor țări vin la Murmansk unde încarcă concentrat de apatită, ce se extrage în această regiune în cantități tot mai mari. Tot aici acostează din cînd în cînd spărgătorul de gheață atomic „Lenin”.

La Murmansk funcționează zeci de școli, iar un institut de învățămînt superior pregătește ingineri constructori de nave. Într-una din clădirile cele mai masive ale orașului s-a amenajat un muzeu etnografic în care sînt înfățișate istoria, cultura, tradițiile și obiceiurile popoarelor nordului — saami, neneti etc.

Orașul se află în continuă dezvoltare. Mai multe întreprinderi de construcții, o fabrică de mobilă, ca și unitățile industriei alimentare, se străduiesc să satisfacă exigența sporită a consumatorilor.

Departa, la multe mii de kilometri de noi, într-o vale situată între coline pleșuve ce prevestesc parcă „sfîrșitul” pămîntului și vecinătatea polului, pulsează din plin inima orașului și portului Murmansk.

AI. CÎMPEANU

May Mackintosh despre România nouă

Printre cărțile apărute recent în editura engleză „Robert Hale Limited“ se numără și volumul intitulat „ROMANIA“.

Autoarea, ziarista scoțiană May Mackintosh, lector la Universitatea din Glasgow, consemnează în deschiderea volumului:

„Aș dori să redau câteva din impresiile mele în legătură cu una din țările care m-au interesat cel mai mult din câte am văzut și care, în mod cert, îl indeamnă pe călătorul care a cunoscut-o o dată să o revadă din nou și din nou. Are atâtea de oferit vizitatorului, încât fără să stai prea mult pe gânduri poți spune că este destinată să devină foarte curând țara turistică numărul unu a Europei“.

Ca răspuns la o invitație de a face câteva însemnări într-o carte de impresii, May Mackintosh scrie: „Cum ar putea cineva încerca să redea în câteva rânduri farmecul nespus al acestei țări? Cum e posibil să redai înfățișarea maiestuoasă a Munților Carpați, frumusețea fermecătoare a pădurilor, unduirile aurii ale câmpiilor, eleganța modernă a litoralului Mării Negre, bogăția tezaurului vieții culturale, cântecul vesel al oamenilor?“

Ziarista scoțiană este impresionată nu numai de frumusețea și varietatea peisajului românesc, ci și de realizările multilaterale ale poporului nostru.

Notațiile sînt de multe ori însoțite de cifre, de exemplificări care dau o notă de consistență impresiilor sale. „Fără îndoială că astăzi România, care pe vremuri era una din cele mai înapoiate țări din lume, valorifică excelent bogățiile sale naturale și puterea de muncă a oamenilor ei. Oamenii de afaceri care vizitează această țară sînt impresionați de dezvoltarea întreprinderilor românești“.

Referindu-se la Capitala noastră, May Mackintosh arată mai departe: „Hoinărind prin București, ești impresionat de amploarea prezentului, întruchipat nu numai în minunatele blocuri de locuit, ci și în alte clădiri. Arhitecții străini privesc cu admirație noua clădire a circului, care poate fi comparată cu cele mai moderne edificii de acest gen din lume“.

Atenția autoarei este reținută și de bogata producție editorială din țara noastră, de varietatea și aspectul grafic al cărților: „România acordă educației o importanță primordială. Cărțile sînt frumos editate și relativ ieftine. Cele ilustrate pentru copii sînt încântătoare și reflectă dragostea românilor față de copii“...

Scriș într-un stil viu și curgător, bogat ilustrat fotografic și abordând variate domenii ale vieții noi pe care o trăiește poporul român, volumul „România“ reprezintă

încă o contribuție la cunoașterea în Anglia a unor aspecte caracteristice ale României noi.

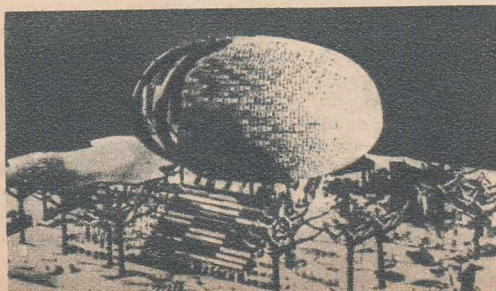
V. OLTEANU

I. B. M. și piața europeană...

O bătălie tăcută se desfășoară de cităva vreme pe piața mondială capitalistă a aparatelor electronice. Cu o vigoare mereu crescîndă, coloșii americani I.B.M. și General Electric atacă piața vest-europeană. În presă au și apărut precizări, ba chiar și data care va consfinți victoria acestei expansiuni: 1970, an în care valoarea aparatelor electronice americane desfăcute în Europa apuseană va atinge cifra de trei miliarde dolari. Care este explicația puternicei expansiuni, căreia nu-i rezistă nici solidele societăți Siemens, Philips sau Olivetti, binecunoscute pe continentul nostru? Olivetti — care a cedat secția sa de electronică trustului General Electric — își motivează actul în felul următor: „Cu excepția I.B.M., toate societățile care se prezintă activ pe piața mașinilor de calculat sînt în pierdere. Dar în timp ce societățile americane compensează deficiturile din acest sector cu profituri realizate în domeniul militar, societățile europene care acționează numai în sectorul mașinilor de calcul au intrat într-o criză gravă“.

Participarea marilor trusturi electronice la programul american de înarmare nu este un secret. Presa mondială încearcă tot mai frecvent în ultima vreme să explice forța crescîndă a acestora și puterea lor de penetrație. Sînt interesante în acest sens relațiile lui F.J. Tomiche de la „Le Monde“. Vizitînd California, ziaristul francez s-a oprit în Anaheim, marea periferie a Los Angelesului, unde se află uzina electronică Autonetics: „Nu oricine vrea poate pătrunde în această fortăreață a electronicii. Străinii nu sînt primiți decît după o anchetă serioasă și nici un document nu trece de poarta uzinei fără un control prealabil. „Trei sferturi din documentele noastre sînt considerate de Pentagon „classified“ (se-

Schiță reprezentînd pavilionul I.B.M. din cadrul Expoziției universale de la New York.



crete), îmi explică un polițist cercetînd literatura care mi-o încredințase ghidul meu“.

Presă occidentală se întreabă, nu fără liniște, dacă companiile vest-europene vor supraviețui expansiunii trusturilor electronice americane. Deocamdată nu poate vorbi de un răspuns pozitiv. După conversația cu Olivetti, General Electric a semnat un acord cu Compagnie des machines Bull (Franța), acord în care americanii au o poziție dominantă. I.B.M. (Industrial Business Machines) a pus și ea piciorul în Franța anul viitor va construi aci o fabrică de aparate electronice. Honeywell a și înființat fabrică similară în Scoția, iar Cash Register este pe punctul să deschidă noi birouri de vânzare în Olanda, Danemarca și Scoția. Treptat capitalul financiar american pune bazele unui monopol absolut în domeniul electronicii în această parte a Europ

I. CORIBA

„Europa pompelor funebre“

Potrivit unor datini, mortului i se pune în mînă un ban — să aibă cu ce plăti vîmile spre lumea cealaltă. Dar pînă să ajungă acolo, ce se face cu vîmile lumii aceia? Cum să voiajeze răposatul dintr-o țară în alta într-o Europă a Pieții comune, Euratomului, a O.C.D.E. și a altor organisme de „integrare“?

Problema a făcut obiectul dezbaterii unui congres, ținut la Viena în a doua jumătate a lunii septembrie, la care au participat 44 de delegați din 10 țări vest-europene. Datele problemei sînt cunoscute. Întrîmplă ca oameni, mai ales turiști, moară departe de casă, în străinătate. Pentru ca rămășițele pămîntești să odihnească în pămîntul natal, e necesar un transport cu totul neobișnuit. Lucru de loc simplu mai ales, de loc ieftin. La congres s-au citat cifre: în cazul unui francez din Renn care moare la Atena familia trebuie să plătească pentru îmbălsămare, coșciug, formalități vamale, bilet de avion și alte diverse transporturi, în total 26.500 drahme sau 4.319, franci noi, la care se adaugă — după clasificație și rang — cel puțin 950 franci; deci 5.269, franci noi, sumă de-a dreptul fabuloasă pentru... muritorul de rînd. E adevărat — așa cum a arătat un alt congresist — este mai convenabil ca accidentul să se întîmplat la Hamburg, unde scapi numai cu 3.728,05 franci. Dar parcă poți alege? Totul e chestiune de „șansă“!

În aceste condiții congresiștii de la Viena au pus bazele unui sistem menit să apese dezastrerile pe care le provoacă decesul în afara frontierelor. Ei au inițiat, după chipul și asemănarea altor organisme comunitare, o Uniune europeană a pompelor funebre. „De aci înainte, dacă totul merge bine — scrie săptămînalul francez «L'Express» — un coșciug va putea fi e



Așa arată „holmen”-urile care, împreună cu cele 1.800 de „skjaeren”, alcătuiesc insula Røst.

pediat la destinație ca și oricare alt colet. Și, bineînțeles, fără taxe de import, nici de export... Muriți liniștiți, restul îl va face uniunea. Dar dacă sînteți econom, un sfat: mai bine muriți acasă”.

Dacă totul va merge bine... O anumită experiență din domeniul realităților vii explică îndoiala ziaristului care consemnează evenimentul memorabil al fondării acestei noi organizații, generate de febra „integrării” vest-europene.

I. FÎNTÎNARU

Epopee cinematografică despre Marx



Igor Kvaša în rolul lui Karl Marx.

Studioul „Mosfilm” lucrează în prezent la un film despre Karl Marx.

Acțiunea filmului începe în februarie 1848, o dată cu apariția Manifestului Partidului Comunist.

Realizatorii filmului intenționează să creeze înainte de toate o epopee a revoluției, în cadrul căreia se va contura adîncă prietenie și colaborare dintre două genii — Marx și Engels. Filmul va reda totodată în imagini impresionante dragostea și strînsa prietenie dintre Marx și soția sa Jenny von Westphalen.

Interpretul rolului principal a fost căutat multă vreme, cu stăruință. Pînă la urmă realizatorii filmului s-au oprit la Igor Kvaša, un tînăr actor al teatrului „Sovremennik”. Rolul Jennyei Marx este interpretat de cunoscuta actriță Ruffina Nifontova, iar cel al lui Engels de Andrei Mironov de la Teatrul de satiră din Moscova. În alte roluri mai apar actori cunoscuți ca Alla Larionova, Vasili Livanov ș.a. Muzica aparține compozitorului Șostakovici.

După ce filmările pe platourile „Mosfilm”-ului s-au terminat, grupul de cineaști a plecat în R.D.G. (la Berlin, Potsdam și alte orașe) unde s-au filmat o serie de alte secvențe. Turnările au continuat apoi în Criteea, în munți, în apropierea Ialtei.

Filmul, realizat în culori, pentru ecran lat și avînd sunet stereofonic, va începe să ruleze la 5 mai 1965 — aniversarea zilei de naștere a lui Karl Marx.

N. TENȚEA

365 „holmen” și 1.800 „skjaeren”

Dincolo de cercul polar arctic, la circa 100 km de coasta norvegiană, se află curioasa insulă Røst, un adevărat paradis al păsărilor. Røst, care din punct de vedere geografic aparține lanțului insulelor Lofoten, se deosebește complet de semenele sale, înzestrate cu un relief în general muntos. Røst este plată, liniștită și înverzită. Privită de departe, apare vederii ca un pumn de stînci tocite, azvîrlite în mare de un uriaș din basme. Particularitatea insulei constă în faptul că este de fapt formată din 365 „holmen” — insulițe acoperite de iarbă — și din 1.800 „skjaeren” — insulițe stîncoase deșarte, care nu depășesc zece metri lățime și care în timpul fluxului sînt acoperite de apă.

Din depărtare, insulițele stîncoase par niște puncte albe pe albastrul liniștit al mării. Un singur foc de armă însă, și culoarea se schimbă brusc, devenind neagră. Căci albul se datorește milioanei de păsări marine ce stau pe stîncile negre ale stîncioaselor „skjaeren”. Aici este paradisul pescărușilor, al cormoranilor moțați, al rațelor polare, al pinguinilor etc.

Insulițele „holmen” sînt — după cum am mai spus — de culoare verde, fiind acoperite de o iarbă măruntă, din mijlocul căreia se înalță zidurile roșii sau albe ale casuțelor celor 800 de locuitori ai Røstului.

Păsările marine de pe „skjaeren” constituie una din principalele lor resurse economice. Din cuiburile rațelor sălbătice, locuitorii strîng — după ce păsările clocesc — puful rămas, care este apreciat pe piața Norvegiei și a altor țări. Pentru a strînge un kilogram de puf trebuie însă cercetate circa 80 de cuiburi, situate adeseori în locuri greu accesibile.

Pe acele „holmen”-uri verzi ce nu sînt locuite de oameni pasc tot anul oi sălbătice. Ele sînt vizitate din cînd în cînd de stăpînii lor, care le tund, sacrificîndu-le totodată pe cele mai bătrîne, împreună cu cîtiva miei — deoarece iarba „holmen”-urilor nu poate hrăni decît un număr limitat de animale.

În sfîrșit, locuitorii din Røst sînt și pescari încercați. Din februarie pînă la jumătatea lui aprilie ei ies în larg pentru a prinde morue (pește din ficatul căruia se extrage untura de pește). Apoi, în iulie, navele lor se îndreaptă spre Islanda și Spitzbergen, în căutarea balenelor. Deși în această regiune balenele se întîlnesc destul de rar, fiecare pescar se gîndește că — dacă norocul îi va scoate vreuna în cale — va scăpa pentru un timp de griji...

I. NICOLAE

Proiecte, din fericire nerealizate

Revista vest-germană „Quick”, care apare la Hamburg, a publicat o suită de reportaje ce-și propun să dezvăluie unele documente inedite privitoare la Hitler și epoca sa. Printre acestea — unele din proiectele de viitor elaborate de fostul fîhrer pe vremea cînd nu-și întrevedea încă dezastrul. Și dacă n-ar trezi amintirea anilor de groază ai fascismului și războiului, a hecatombelor, a nemaipomenitelor distrugerii, poate că dezvăluirea acestor proiecte ne-ar stîrni zîmbetul.

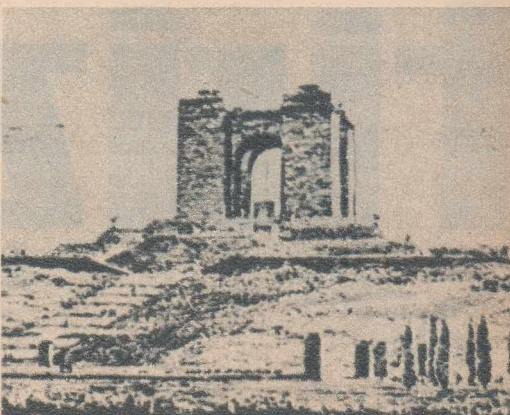
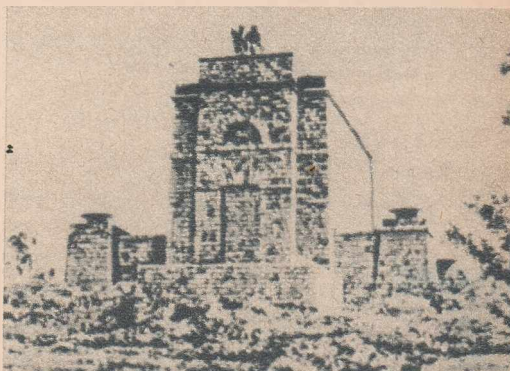
Dar să spicuim din revista hamburgheză cîte ceva despre proiectele lui Adolf Hitler.

Mai întîi, priviți imaginile reproduse de „Quick”. Originalele au fost găsite în fundul unei lăzi și reprezintă nici mai mult, nici mai puțin decît proiectele „definitive” ale unor mărețe „temple ale victoriei”. Ele urmau să fie înălțate după „Endsieg” — victoria finală — în Olanda, Bulgaria, Grecia, U.R.S.S., Polonia, Iugoslavia și alte țări pe care Hitler le și vedea „anexate” la Reichul atotbiruitor. După cît se vede din imaginile reproduse, gustul artistic al fîhrerului înclina mai ales spre arhitectura antichităților.

O dată cu planurile „templor victoriei” s-au mai găsit proiectele unor orașe gigantice, autostrăzi etc., pe care brațele de muncă ale „raselor inferioare” urmau să le construiască sub conducerea „bărbaților germani”. Hitler stabilise că numărul germanilor „pur sînge” trebuie să crească rapid pînă la 200 de milioane, din care 100 de milioane urmau să „colonizeze” teritoriile U.R.S.S. și Poloniei. Statul „totalitar”, cu un aparat de „justiție” necruțător, trebuia să fie extins pînă în cel mai ascuns colțisor al Europei. Revista reproduce, în acest sens, o precizare făcută de Hitler: „Trebuie lichidată, și asta oît mai curînd, pleava de mici state din Europa...”

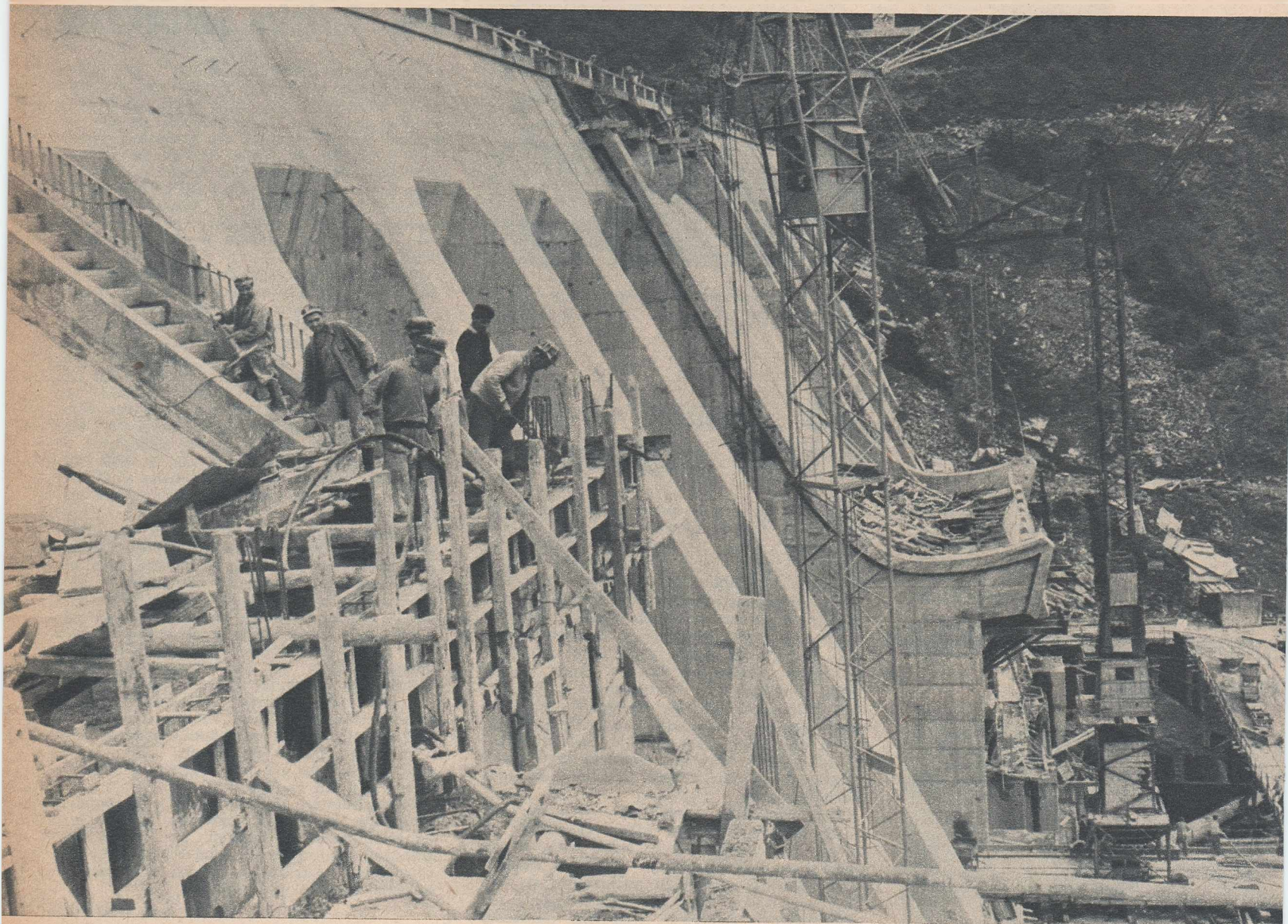
În încheiere, „Quick” arată că, potrivit planurilor lui Hitler, metodele atît de larg experimentate în lagărele de exterminare trebuiau continuate și după victorie, pentru reprimarea oricărei încercări de opoziție împotriva sinistrului dictator.

E. DASCĂU



Două din proiectele „fîhrerului”: „templele victoriei” pentru Olanda și Kutno (Polonia).

Ultima schelă. Aici lucrează brigada de betonari a lui Alexandru Maldevan.



Firiza



Insetat și nu prea, fiindcă în drumul străbătut pînă aici a mai înțlnit încă multe izvoare și pîraie, călătorul simte totuși o irezistibilă tentație să-și cufunde palmele în apă și să bea din căușul lor. Apa e rece ca gheața și limpede ca lacrima. Dacă n-ar fi atât de adîncă s-ar vedea la fund pietrele. Ca și satul din apropiere, ale cărui pînze și dimii țesute în războaie de fete harnice, le-a înălbit și le-a bătucit vreme de decenii și secole, riul despre care vorbim poartă numele unei fete. Conform legendei, Firiza — personajul de amintirea căruia s-ar lega, zice-se, originea acestui nume — a pierit în valurile rîului, încercînd zadarnic să îmblînzească duhurile lui dușmănoase. E ușor

de dedus sensul acestui simbol. Nenumăratele revărsări din anotimpurile ploioase, în urma cărora oamenii au fost nevoiți, adesea, să-și refacă gospodăriile din temelii, au inspirat de-a lungul timpului o teamă superstițioasă ce și-a găsit expresie și în unele creații folclorice. Cînd au apărut primele semne ale șantierului viitorului baraj ce avea să zăgăzuiască apele rîului, în sat, la Firiza, se putea auzi următoarea discuție :

— Ce vor băieții ăștia să facă, măicuță ?

— Un baraj, cică ; adică să zăgăzuiească în loc Firiza.

— Vai, că grea treabă o mai fi și asta ! D-apoi cum or putea ? Că

început nici o calificare dar dobîndind pe parcurs cunoștințele teoretice și practice legate de o meserie sau alta.

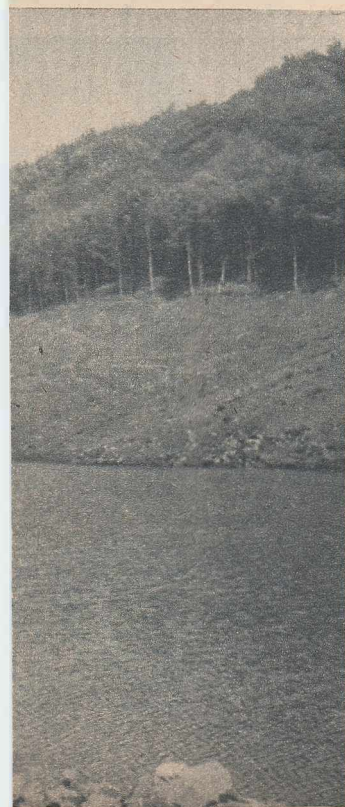
Între timp, la București, în birourile Institutului de proiectări pentru amenajări de construcții hidrotehnice (I.P.A.C.H.), se încheiau proiectele barajului de beton ce urma să răsară de-a curmezișul albiei. Rostul acestei lucrări era să creeze în valea Firizei un vast lac de acumulare destinat alimentării cu apă potabilă și industrială a orașului Baia-Mare și a întreprinderilor învecinate. Proiectele prevăzuseră și o aducțiune de beton, capabilă să transporte mai mult de 5.400.000 litri de apă pe oră. Înainte de a ajunge în conductele Combinatului metalurgic, ale întreprinderilor miniere și ale numeroaselor blocuri nou construite în Baia-Mare, această cantitate de apă avea să treacă mai întîi printre paletele unei turbine instalate la piciorul barajului, dezvoltînd o putere de circa 4.000 kW, apoi printr-o altă turbină de 470 kW aflată la capătul aducțiunii. Astfel Firiza își începea un nou capitol de istorie, rămînd — ca rîu de munte, cu caracter de torent — numai în amintire și în legende.

UN REVELION DE NEUIT

Dar rîul nu s-a supus de bunăvoie voinței oamenilor. La început a fost blînd, netrădîndu-și prin nimic intențiile potrivnice. Curgea domol prin canalul provizoriu pe care constructorii i-l amenajaseră într-o parte a albiei și se prefăcea că nu-i pasă de cele ce se petreceau în perimetrul șantierului. Timp de cîteva luni, excavatoarele au mușcat nestingherite din stîncă și săpăturile de fundație ale uriașului de beton se apropiiau de sfîrșit, cînd Firiza și-a amintit deodată că forțele sale sînt destul de mari ca să poată dărîma poduri de lemn și să smulgă arbori din loc. Era o noapte geroasă, de decembrie, ultima noapte a anului 1961. Ca pretutindeni în țară, constructorii petreceau, ciocnind pahare și urîndu-și noi succese în anul care venea. Nici nu s-ar fi putut imagina un moment mai nepotrivit pentru o răbufnire a violenței rîului. Și tocmai atunci s-a petrecut nedoritul eveniment.

Ce s-a ales din revelionul acela ? Oricare dintre constructorii care au participat la „petrecere” va face cu mîna un gest care vrea să însemne : „Nu s-a ales nimic ; s-a dus pe apa sîmbetei”. Apoi își va povesti cum au ieșit cu toții afară, în frig, cum și-au murdărit hainele la baraj, unde se formaseră zăpoare de gheață, iar apa curgea în groapa de fundație ca într-o fîntînă fără fund ; cum au reparat în grabă ce se putea repara după ce au luat măsuri ca viiturile să nu se întindă prea mult și cum, în sfîrșit, au constat cu părere de rău că unele lucrări trebuiau refăcute aproape în întregime. Toate acestea s-au petrecut la miezul nopții, sub lumina reflectoarelor clătinate de vînt, pe un ger care își îngheța suflul nu altceva. Martorii întîmplării au reținut atunci numai scene disperate, fragmente de imagini, ca într-un film derulat cu viteza prea mare. În febrilitatea luptei cu apa, nimănui nu i-a trecut prin minte să contemple spectacolul, iar dimineața, cînd furia rîului se mai potolise și zăgăzurile stăteau din nou în picioare, nimeni nu s-a dus să se odihnească înainte de a se fi

Nicolae RĂDULESCU
(Continuare în pag. 16)



▲ La capătul aducțiunii de beton, constructorii de la Firiza au ridicat o frumoasă clădire care adăpostește a doua turbină a sistemului hidroenergetic, cu o putere de 470 kW.

◀ Firiza a început să-și adune apele. Între munții ale căror văi le străbate, rîul formează acum unul din cele mai noi lacuri artificiale de pe harta patriei.

apa-i vicleană și multe rele le-o ști ea face.

APĂ PENTRU UN „SETILĂ” MODERN

Pînă în toamna anului 1961 Firiza a fost un rîu de munte ca oricare altul. Apele sale, cînd mai năvalnice, cînd mai domoale, își urmau neabătute drumul spre vărsare, străbătînd văile unor munți de o neasemuită frumusețe. Pe maluri creșteau păduri tinere de fag, al căror frunziș, dus de vînt și de torente, aluneca pe oglinda apei ca lîntița în bălți. Drumul care șerpuia pe coastă, împreună cu o cale ferată îngustă, pînă atunci prea puțin circulată, aproape că se pierdea printre copaci. Nimic nu prevestea încă marea schimbare ce avea să se petreacă în aceste locuri. Nimic, în afară de prezența primilor constructori. Noii sosiți aveau o bogată experiență în domeniul ridicării de baraje hidroenergetice. Foile de drum, pe temeiul cărora unii din ei călătoriseră pînă aici, fuseseră emise în stația Bicăz. Alții veneau de la Teliuc, Sadu, Secul sau Corbeni-Argeș. Erau excavatoriști, dulgheri, fierari, betonisti, topometri, mecanici, electricieni. Majoritatea tineri. În jurul lor aveau să se grupeze în scurt timp alte zeci de constructori recrutați de prin satele învecinate, mulți neavînd la

FIRIZA

(Urmare din pag. 15)

încredințat că totul e în ordine și că alte stricăciuni nu mai sînt posibile.

Au trecut de atunci aproape trei ani, dar oamenii relatează întîmplarea ca și cînd s-ar fi petrecut mai ieri, alaltăieri.

În acest răstimp constructorii au turnat în corpul barajului „Strîmtori” 56.000 metri cubi de beton, reușind să recupereze timpul pierdut cu ocazia întîmplării povestite mai sus, și chiar să sfîrșească turnarea înainte de termenul planificat. Tot în acești ani au construit și aducțiunea pentru amplasarea căreia a fost nevoie, printre altele, să se sape patru tuneluri (4.200 metri lungime totală); au amenajat terenul de pe teritoriul lacului de acumulare.

DESPRE BETON ȘI OAMENI

— De loc, sînt din Tăuți, prima comună de la Baia-Mare pe șoseaua către Satu-Mare. Localnic deci. Am mai lucrat la Turda o aducțiune din conducte metalice pentru alimentarea cu apă a orașului, apoi la hidrocentrala „Sadu V”, după aceea la Teliuc, unde știți că s-a ridicat pe Cerna un baraj care trimite apă la Hunedoara, iar acum am cam terminat treaba și aici, la Firiza. Cum vedeți, am ce să înscru pe răboj.

Și inginerul Iosif Romoc, continuă:

— Mi-am ales o meserie grea, nimic de zis, dar nici nu bănuiești cît e de frumoasă. Mă uit cîteodată la oamenii de pe șantier pe care i-am învățat să lucreze și i-am urmărit pas cu pas vreme de cîțiva ani. La ei, la Blidari, Valea Neagră, Firiza, Ferneziu, sau de prin ce sate or mai fi, au avut de-a face mai mult cu toporul și țapina, fiindcă pădurile sînt aproape iar părinții și bunicii lor tot tăietorii de lemne au fost. Or, aici munca e cu mult mai complexă decît în exploatarea forestieră, chiar dacă punem la socoteală și numeroasele modernizări, din ultimii ani, ale activității acestui sector. Pe șantier trebuie să organizezi și să reorganizezi continuu diferite lucrări. Unde se sapă astăzi, mîine se montează cofraje, pe urmă se toarnă beton și de sub pămînt începe să se lucreze din ce în ce mai aproape de cer. De la o zi la alta, chiar același lucru ridică probleme noi, oamenii execută mereu altceva. S-ar zice că n-ai timp să înveți. Totuși nu-i chiar așa. Să-i luăm, de pildă, pe dulgherii din brigada lui Albert Covacs. Sau pe fierarii betoniști conduși de Gheorghe Budușanu. De cîte ori nu s-au văzut în fața unor lucrări cu totul noi pentru ei? Cu toate acestea nu s-au împotmolit niciodată. Maiștrii, șefii de brigadă, le-au fost mereu alături. Inginerii de asemenea. Cred că drumurile zilnice ale unui inginer de la un loc de muncă la altul — sus pe baraj, jos în vale, la piciorul barajului, la apeduct, la hidrocentrală și așa mai departe — totalizează vreo zece, cincisprezece kilometri. Fără această alergătură nu s-ar putea. Dar nici să stai locului nu-i prea plăcut, sper că sînteți de acord.

Aici convorbirea noastră se întreprinde. Ingerul Romoc trebuie să plece la baraj unde îl așteaptă niște

treburi urgente. Rămînem singuri în încăperea curată, cu flori proaspete în glastra de pe birou (parcă nu ne-am afla într-o baracă pe cale de dispariție, ca toate barăcile șantierelor ce își termină lucrările) și ascultăm, o vreme, țacănitul ritmic al mașinii de scris din biroul vecin și hurutul unor camioane care descarcă pietriș pe undeva, prin apropiere.

PREGĂTIRI DE PLECARE

— În această cameră mi-am petrecut zilnic vreo cîteva ore, vreme de aproape trei ani, ne spune inginerul Tudor Cîrlea, după ce și-a încheiat obișnuita vizită la baraj. Ar fi un motiv, continuă el, să mă despart de ea cu oarecare emoție. Nu credeți?

De fapt, ceea ce îl emoționează cu adevărat pe directorul șantierului e conștiința apropiatei despărțiri de impunătoarea construcție de care se simte legat, ca mulți dintre colegii săi, prin pasiunea depusă la ridicarea ei. E a doua despărțire de acest fel, căci înainte de a veni la Firiza inginerul Cîrlea a lucrat la Bicaz, de unde n-a plecat decît după finisarea completă a barajului de la Izvorul Muntelui. Vor mai urma, desigur, și alte asemenea despărțiri. Care va fi următoarea?

— Poate Porțile de Fier. N-ar fi exclus să ne întîlnim și acolo, după cum n-ar fi exclus ca oamenii cu care am mai lucrat să-mi fie în continuare colegi. Căci marea hidrocentrală de pe Dunăre și celelalte lucrări hidroenergetice proiectate sau în curs de construcție au nevoie de oameni cu experiență. De altfel, continuă el, mi s-a mai întîmplat așa ceva. Cînd am plecat de la Bicaz, mi-am luat rămas bun de la toată lumea, ca pentru o lungă despărțire, cum era și firesc. Dar cînd am ajuns aici, cu cine credeți că m-am întîlnit mai întîi? Cu inginerul Toma Amza, venit și el de la Bicaz pentru a lua în primire postul de inginer șef al șantierului aducțiune. Apoi cu alții. Așa că, după cum spuneam, o reîntîlnire cu unii din colegii de aici, la Porțile de Fier sau pe alte șantiere ar fi posibilă.

★

De la o vreme la Firiza se vorbește destul de frecvent despre plecarea. E firesc, deoarece misiunea constructorilor se apropie de sfîrșit. Se simte în cuvinte emoția despărțirii dar și cea a apropiatei integrări în alte colective de muncă, în alte locuri, oriunde vasta operă a valorificării resurselor hidroenergetice ale țării, inițiată și condusă de partid, reclamă prezența lor, a oamenilor care au făcut Bicazul, Secul, Teliucul, care făuresc Argeșul și vor făuri Porțile de Fier iar mai tîrziu altele.

Constructorilor de la Firiza le rămîne în urmă, mărturie vie a unei rodnice activități, muntele alb de beton, încadrat de înălțimi împădurite, pe pantele cărora ard, în aceste zile, imensele ruguri ale toamnei.

Nicolae RĂDULESCU
Fotografiile autorului

CENTENARUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

Oaspeții au cuvîntul

Interesul stîrnit peste hotare de sărbătorirea celor o sută de ani de existență a Universității Bucureștene s-a manifestat prin prezența unor iluștri reprezentanți ai vieții universitare din circa 60 de țări. În numeroase declarații acordate presei, oaspeții au elogiat condițiile de organizare a sărbătoririi Centenarului, exprimîndu-și, în același timp, admirația pentru realizările obținute de știința și cultura romînească.

În rîndurile de față prezentăm cîteva din impresiile invitaților, culese de redactorii ai revistei noastre.



L. N. FERRAR —
vicecancelar al Universității din Oxford.

Ca invitat la festivitățile Centenarului Universității dv. mă bucur că am avut prilejul să cunosc mai îndeaproape marile realizări ale vieții științifice romînești, care în ultimii ani au devenit de-a dreptul impresionante. După cum m-am convins, profesorii universitari pregătesc cu mare competență o vi-guroasă generație a științei de mîine.

W. L. Ferrar



JEAN ROCHE —
rectorul Universității din Paris.

Centenarul Universității a reunit eminenti profesori romîni și numeroși oaspeți străini, în numele solidarității și prieteniei. Ne-am întîlnit cu oameni de cultură, profesori, studenți și ne-am dat încă o dată seama că tradițiile științifice ale Romîniei au căpătat o strălucire nouă în anul de după eliberare.

Jean Roche



PAVEL ZAVOROTKO —
decan al Facultății de științe juridice și economice a Universității din Kiev.

Sînt entuziasmat de organizarea învățămîntului superior în Romînia.

Cea mai puternică impresie ne-a făcut-o studențimea dv., cu marea ei dorință de a lua cu asalt culmile științei. Urăm școlii superioare romînești să obțină și pe viitor succese și mai mari, în aceasta constînd marea sa contribuție la cauza construcției socialiste.

Pavel Zavorotko



H. M. R. KEYES —
secretar general al Asociației Internaționale a Universităților.

Ca oaspete al Universității din București sînt bucuros că am prilejul de a-mi exprima încintarea pentru tot ce am văzut în țara dumneavoastră, precum și urările mele de prosperitate pentru viitor.

H. M. R. Keyes



HERMANN DIEM —
rector al Universității din Tübingen.

Am fost extrem impresionat de o zărea excepțional grandioasă a Centenarului, precum și de marcabila ospitalitate a poporului romîn. Stat că probleme mune din viața uitară a țărilor noi cum sînt cele pe condițiile de trai vătîtură ale studenților, au fost rezolvate în România.

Hermann Diem



WITOLD CZACHO —
profesor al Universității din Varșovia.

Apreciez efortul siderabil care s-a în toate domeniile înțel. Aș vrea să organizez o bază de teriale a Universității în ce prmunca de cercetare științifică, cît și rarea unor cît mai condiții pentru denti.

Witold Czacho



BRIAN W. DOW —
fost vicecancelar al Universității din bridge.

Sînt fericit că de-a doua vizită în frumoasa România pot să felicit un fetea din București prilejul sărbătorilor o sută de ani de existență a Universității din bridge.

Brian W. Dow



Calul

povestire
de
Vasile
Rebreanu

După ce intră în șură se opri și stătu așa, înțepenit, cu ochii măriți din pricina luminii puține. Aburii din răsuflarea lui păreau și mai albi. Se uită prin colțurile pline de cuiburi de păianjeni, cu praf gros și vechi pe ele, care se întindeau pînă sus și atîrnau de căpriori ca niște cîrpe subțiri și murdare. Făcu câțiva pași și cînd se aplecă — văzuse ce căuta — se lovi cu fruntea de roata căruței, înjură în gînd și întinse mîna după rangă. Cînd o atinse, tresări ca și cum ar fi pus mîna pe ceva fierbinte. Din pricina gerului, pielea palmei i se lipise de ranga de fier.

Cînd ieși, clipi des din pricina luminii: era o lumină ascuțită și rece. Se duse apoi în grajd și ținînd calul de căpăstru porni prin grădină, spre cîmp. Era o liniște desăvîrșită, nu auzea decît pașii animalului pe zăpadă, pașii lui, scîrțitul zăpezii.

Mergeau amîndoi pe cîmp, peste zăpada care, sub soarele depărtat, începea să se înmoaie. Ajunseră aproape de sforace și aici zăpada înnegrită, puhavă, ca și cum ar fi început să putrezească, nici nu mai scîrția. Și cum ducea calul de căpăstru, în neștire, cum mergea așa cu fruntea plecată, simți abia acum că mîna stîngă începea să-i amorțească: ranga era mare, groasă și grea, din fier, iar din pricina ei începea să-i amorțească mîna. Mîna în care ducea căpăstrul, cealaltă mîna, nu-l durea, nu-i amorțea, cu ea ducea calul, iar animalul venea liniștit, poticnindu-se din cînd în cînd, dar venea neștiutor, în urma omului, a lui Zdrula. Calul venea de parcă nici nu-l simțea, făcea anume așa ca să nu-i producă omului nici o greutate, cu toate că avea să fie ucis cu ranga, de către om, cu ranga aceasta grea, de fier. Dincolo de rîu, între răchii, Zdrula voia să-și ucidă calul. Calul îl cumpărase în urmă cu un an, cam prin 1951, și se folosise de el, era un cal mărunt, urît aproape, dar

era un animal silitor; Zdrula se ajutase cu el, arase, semănase, cărase de pe cîmp porumbul, ceapa și finul. Dusese cu el gunoi; calul trăgea. Dar într-o zi veni la el cineva și-i spuse să-și asigure calul, să plătească cîteva zeci de lei și să-l asigure; se putea ca animalului să i se întîmple ceva și atunci, uite, statul îl va despăgubi. Nu era rău ce-i spunea omul, dar Zdrula nu vru să-i dea banii; la început nu vroise să-i dea, din obișnuință, din îndărătnicie, dar, în cele din urmă, după ce se gîndi, îi dădu. Știa că vecinului său îi murise o bivoliță și uite, statul îi dăduse bani buni pe ea. Atunci pe calul ăsta răpănos și bătrîn, pe care nimeni nu l-ar fi cumpărat, de ce nu ar lua și el bani?

Pînă la rîu nu mai avea mult; acum zăpada era înaltă și, adeseori, gropi neprevăzute îi făceau să se cufunde adînc în ea. Omul, în zăpada pînă în brîu, trăgea de funia căpăstrului; calul se opinea sărînd ușor, împingînd cu pieptul zăpada care-i ajunsese pînă la burtă. Omul nu înjura nici acum, spunea doar ceva suierat printre dinți, mai mult pentru el, un îndemn adresat sieși, ori, dacă blestema, blestema zăpada. Calului nu i se adresa cu nici un cuvînt. Nici nu-l privea măcar, știa că se află la celălalt capăt al funiei, că vine din urmă, îi auzea pașii, dar nu-l privea. Nu-l privise de loc nici de dimineață cînd intrase în grajd: îi știa locul prin întuneric. Zărise linia funiei de la căpăstru și o dezlegase, apoi ieșiseră amîndoi în bătătură și acum, iată-i în drum spre rîu, două pete negre peste întinderea nesfîrșită și albă. În jurul căciulii, pe barbă și pe obraji, totul îi albise de promoroaca provocată de răsuflarea lui caldă. Știa că și botul calului trebuie să fie albit, dar nu se uită în urmă. Se apropiau acum de rîu.

Coborîră panta și ajunseră la marginea rîului. Omul alunecă im-

pedicîndu-se, gata să cadă; funia ce o ținea în mînă se întinse deodată, dar omul nu căzu: calul se oprise.

Omul privea acum acoperișul de gheață al rîului ca un lung sicriu alb. Ochii lui căutau o copcă ori un loc unde poajhița de gheață era mai subțire: pe acolo vroia să trimită calul, gheața să se rupă și, o dată înecat, să primească banii. Îl asigurase la stat doar!

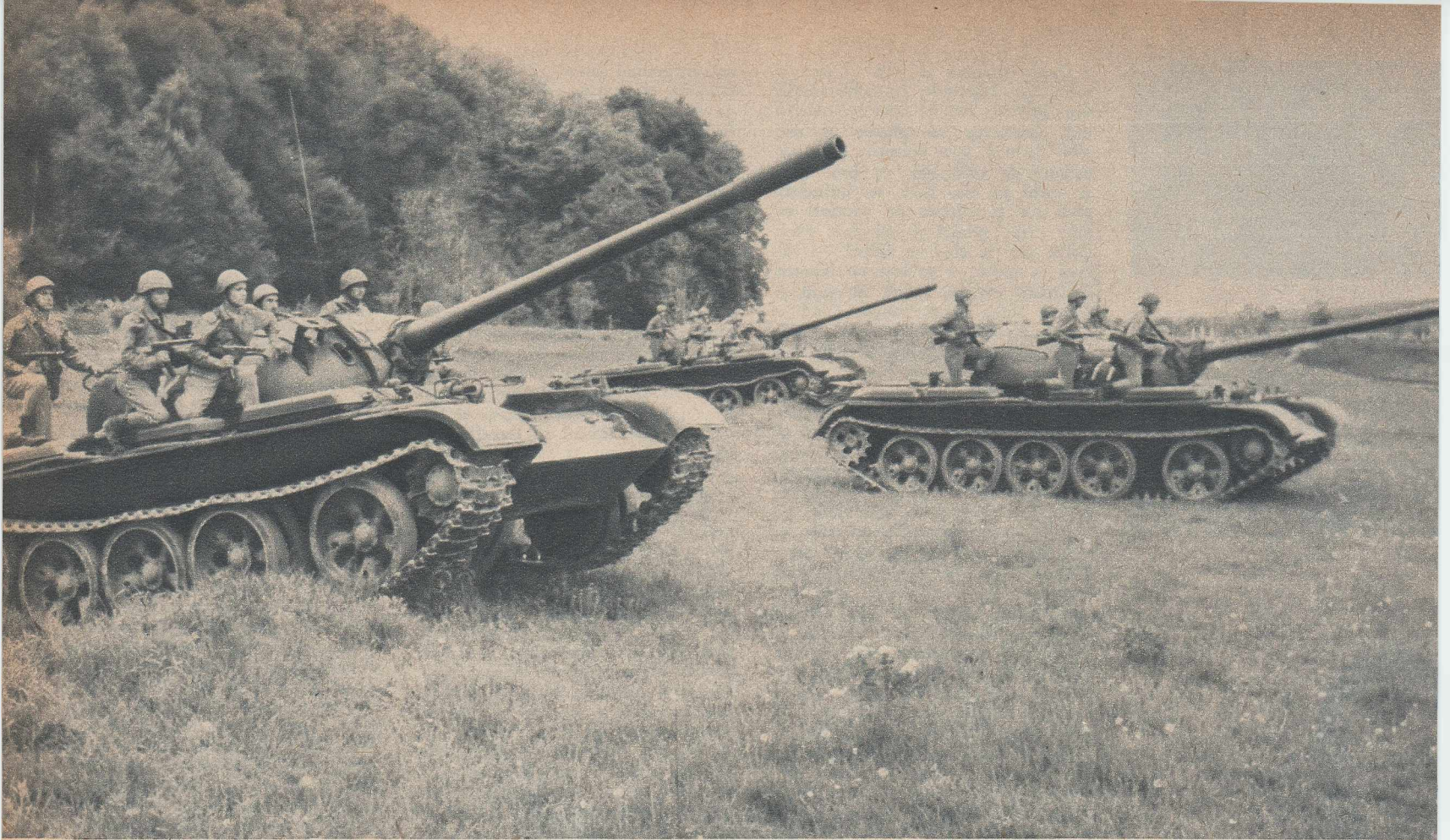
Porniră în lungul rîului, calul venea în urmă iar omul se uita mereu spre acoperișul de gheață al apei, vroind să vadă unde era mai subțire.

Cînd socoti că găsise, îi scoase calului căpăstrul și, trecînd în spate, îl lovi în crupă de cîteva ori la rînd. Calul țîșni speriat, pășind pe gheața care începea să pîrîie. Se opri. Omul strigă iar, înaintă spre animal și, cînd fu aproape, îl lovi din nou cu funia peste crupă. Gheața pîrîi, scîrții și se rupse, apa se strecură prin crăpătură, încet, continuu, din ce în ce mai multă. Apoi se auzi ceva răbufnind și se prăbușiră încet, clătîindu-se într-o parte și alta, ca într-un vis urît, cînd simți că te scufunzi și nu mai ai de ce să te ții. Nici el nu avea de ce să se țină și de aceea se sprijini de cal. Simți cum apa îi ajunge pînă la brîu, pînă la subsuori, rece și tăioasă, cutremurătoare, vru să se sprijine de rangă, dar ranga nu ajunsese la fund, era mereu lovită de sloiuri, și atunci omul îmbrățișă grumazul ud al animalului. Calul înainta acum printre sloiuri, cu prudență, ca și cum ar fi trecut o punte foarte îngustă.

Omul ajunse în cele din urmă pe mal și porni spre sat, lăsînd urme noi în zăpada adîncă și aspră. Mergea foarte încet. După un timp, auzi în urma lui pași, pașii cuiva și recunoscu ai cui sînt, dar nu se întoarse să vadă cine venea în urma lui.

Ilustrație de Lucian POPA





In urmărirea „inamicului“.



PE CÂMPURILE DE APLICAȚIE

Curînd, va începe ofensiva.



Cu isousință și repeziune — astfel își îndeplinesc cercetații noua misiune.

Priveam deunăzi o sculptură ieșită din mîinile meștere ale unui artist la Studioul de creații plastice al armatei. Sculptorul o închinase apropiatei sărbători de la 25 octombrie — ziua forțelor armate ale R. P. Romîne. Mi-au reținut atenția simplitatea și totodată expresivitatea ei. Ce înfățișează? Un ostaș tînăr, velt, cu corpul arcurit puțin înainte, a într-o pornire de avînt nestăvilit, înînd într-una din mîini, înălțată leasupra capului, o rachetă gata să vîcnească în zbor de fulger spre înț.

Sugerînd plastic virtuțile ostașului nostru și puterea armelor pe care le mînuiește, creația artistului ni-a amintit episoade trăite pe împurile de aplicații. Am descoperit arcă în sculptură, întruchipate sintetic, așele calități morale și de luptă șite pregnant în relief în zile și opți de aplicații, și care definesc locvent înfățișarea etică a militarului armatei populare.

...Zile și nopți de aplicații! Cine-ar putea uita oare? Cînd îmi ascolesc amintirile, retrăiesc de fiecare dată, episod cu episod, impenoasa desfășurare a „luptelor”. atacuri năvalnice, stîrnind vuietul ăilor, marșuri de noapte adesea pe rumuri anevoioase, prin perdeaua rea a întunericului și a colbului, treri peste cursuri de apă, regrupări — totul de un dinamism impresionant. Iată, cîteva transportoare blinate își taie drum printre colnice între pozițiile adversarului. De sus, în mașini, cercetașii iscodesc cu chi ageri întinderile. Comandantul or, căpitanul Gheorghe Albuiescu, irizează patrulele în direcțiile ce ebuie „scotocite”. Și scrucează laindu-i cu privirea cînd o fișie din teren, cînd alta. Misiunea trebuie împlinită la timp și ireproșabil. Înăcmăi cum au fost îndeplinite și ele de pînă acum. De exactitatea și aloarea informațiilor culesse de cercetași depinde în mare măsură buna rganizare a luptei.

...Pregătiri pentru ofensivă. Batalionul comandat de locotenent-colonelul Anghel Dragne a primit o miune importantă: va ataca pe direc-a loviturii principale. Peste puțin mp hotărîrea va trebui raportată regiment. Timpul ce stă la dispoziție e scurt. De aceea, secunda preniește cît minutul, minutul prețuiește t ora. Comandantul de batalion, îmreună cu șeful de stat major, stalesc în amănunt planul de acțiune. leile lor își desfășoară larg aripile.

...cristalizează în ipoteze, apoi în luptii pe care creionul, cu dire roșii i albastre, le așterne pe hartă. Iar cotenent-colonelul Anghel Dragne urmărește atent, exclamînd din nd în cînd: „Ei da, foarte bine!” asemenea împrejurări nu e satisfacție mai deplină pentru comunistul ragne decît atunci cînd, ca rod al ndirii, al cunoștințelor și experien-i, complicatele ecuații tactice ca-ită dezlegarea exactă. Cînd însă o zolvare i se pare cît de cît sim-istă, comandantul caută, caută stă-itor, adîncit în analiză. „Cred că ră sprijin de tancuri — reflectă tr-un rînd — compania căpitanului ornea nu va putea înfrînge rezis-nta adversarului. Ce spui, tovarășe aior?” Astfel, cu fiecare precizare, anul ofensivei se conturează clar în curînd, fiecare comandant de mpanie, de pluton, de grupă, fie-re ostaș își va cunoaște misiunea „lupta” ce va începe. Semnalul de ac îi găsește pregătiți. Împinși ca resorturi puternice, ei țîșnesc din curile unde au stat adăpostii. Împul, cît cuprinzi cu ochii, e îm-nzît de lanțuri de trăgători. Desfă-rare vie, tumultuoasă, în care și

compania căpitanului Cornea și cea a căpitanului Fota, toți ostașii, într-o unică încordare de voință, fac ca ofensiva, cu ingenioasele ei manevre, să fie transpusă din domeniul ideilor tactice în realitate.

...Atacă tanchiștii. Adăugat la zgomotul șenilelor, huruitul motoarelor cutremură văzduhul. Iată-l pe sergentul Valentin Ilea, cel calm, cu figură prelungă și brațe vînjoase. În semiîntuneric, îi distingi cu greu fața. E comandantul echipajului. Emoția lui, ca a tuturor celorlalți, nu mă miră.

Sutele de cai putere ai mașinii de luptă se încordează într-un suprem efort. Dar iată, în față s-a ivit un cuib de rezistență „inamic”. Armele automate intră în acțiune. Țintele cad, lovite cu precizie. Din nou cu toată viteza înainte! În dreapta însă apare un tun antitanc. Proiectilele explozive sînt gata pregătite. Soldatul Constantin Gurău, ochitorul, în-vîrtește manivela, plecînd țeava la orizontală. Vizează ținta prin lunetă. Din nou lovitură în plin. Urmează alte și alte obiective. Buiturile încă răsună în urechi, după cum smuciturile tancului stăruie în oase, în tîmple. Dar nimeni nu are vreme pentru sine. Tragerile de luptă de astăzi alcătuiesc un examen complex, în care conducerea tancului în teren necunoscut, calitatea legăturilor radio, descoperirea rapidă a obiectivelor și lovirea lor precisă, sînt doar cîteva din probele de trecut. Mai pe scurt, se verifică pregătirea tactică și tehnică, cunoștințele teoretice, dîrzenia. Și acest examen a fost trecut cu succes de echipajul sergentului Ilea, ca și de întreaga subunitate comandată de căpitanul Mihai Ichimoaie.

...E rîndul rachetiștilor. La stația de căutare și indicare, ca și la celelalte agregate, operațiunile se măsoară în secunde. Transportat pe o mașină specială, imensul proiectil de metal argintiu a fost instalat pe rampă. Alături de comandant, în fața ecranelor fluorescente, operatorii urmăresc ținta aeriană. Siguranța și precizia mișcărilor, ușurința cu care sînt mînuite butoanele aparatelor, creează impresia unei maxime simplități. Intr-adevăr, un veritabil creier electronic săvîrșește ceea ce nimeni n-ar putea realiza cu aseme-neia rezepticune. Dar stăpînirea acestor complexe dispozitive implică cunoștințe aprofundate de electronică și electrotehnică, antrenamente îndîrjite, disciplină, spirit de răspundere...

O apăsare pe buton; o detunătură puternică; racheta și-a luat zborul. Aproape concomitent, ea izbește ținta, pulverizînd-o. Acum, ca totdeauna, lovitura a fost fără greș!

Cine sînt tinerii aceștia, maeștrii ai tragerilor precise? Sînt rachetiștii — și cuvîntul spune totul. Fiîndcă în toate subunitățile, toate tragerile au fost îndeplinite numai cu rezultate foarte bune!

E rodul minunat al luptei pentru măiestrie. Conștiința datoriei patriotice generează energii și elanuri nebănuite.

Infanteriști și geniști, cercetași și transmisioniști — la fel ca aviatorii, marinarii, grănicerii — urcă necontenit către noi cote ale măiestriei militare. În graiul faptelor, în această zi de sărbătoare, ziua forțelor armate ale R. P. Romîne, militarii raportează partidului despre hotărîrea lor de a-și îndeplini în mod exemplar datorია ostășească — în numele fericirii patriei iubite.

Colonel Ilie UNGUREANU
Fotografii de I. MARINOF
și C. MIHĂIȚA



Cercetări într-o necropolă din secolele III-IV.

TÎRGȘOR: O ISTORIE DE 20.000 DE ANI

Leaotul este un pîrflăș care aleargă în zigzag prin nordul cîmpiei Munteniei. Pe malul acestui firicel de apă, la 10 km de Ploieștiul de azi, a existat cu sute de ani în urmă Tîrgșorul — o localitate înfloritoare la un moment dat, menționată în vechile documente, în special în cele rămase de la Mircea cel Bătrîn.

Tîrgșorul a dispărut de mult și în urma lui n-au rămas decît resturile unor ziduri înnegrite de vreme și o serie de enigme. Pentru rezolvarea lor au intrat în acțiune arheologii și specialiștii în istoria perioadei feudale. S-a deschis astfel un șantier arheologic inițiat de Institutul de arheologie al Academiei R. P. Romîne (reprezentat la aceste lucrări prin tov. Dorin Popescu, director adjunct, și arheologii, Gh. Diaconu, care conduce și azi șantierul, și N. Constantinescu) în colaborare cu Muzeul de istorie din Ploiești (prof. N. Simache și Victor Teodorescu).

Săpînd sub zidurile Tîrgșorului, cercetătorii s-au întîlnit cu vestigii istorice mult mai vechi ca cele din feudalism. În acest fel s-a descoperit aici o succesiune de viață omenească (rar întîlnită în alte părți) care începe cu paleoliticul superior (reprezentat prin uneltele de cremene ale omului de acum circa 20.000 de ani) și continuînd pînă în zilele noastre. Pe verticală, strat peste strat, au ieșit apoi la lumină urmele bordeiilor și mormintelor celor ce au trăit aici în neolitic — apoi locuințele și cimitirele geto-dacilor, ale sarmaților și ale goților (mormintele lor marcînd însă prezența continuă a geto-dacilor prin obiectele de cult lucrate de către aceștia din urmă). Partea cea mai interesantă a descoperirii o constituie

dovada de continuitate pe care a avut-o populația băștinașă. Astfel, arheologii au săpat pe malul stîng al Leaotului 400 de morminte carpo-dacice datînd din secolele III-IV. Au descoperit apoi urmele unor bordeie cu bogat inventar în podoabe și unelte caracteristice culturilor geto-dacilor și urmele unor locuințe mai evoluate (din secolele V-VI), de asemenea cu vechi tradiții geto-dacice și romane. Tot aici a fost cercetată o așezare din secolele IX-XI, care a dat cercetătorilor posibilitatea să stabilească faptul că în aceste părți ale Munteniei s-a format o populație străromînească născută din elementele geto-dacice în amestec cu cele romane.

Cu aceasta s-a încheiat, recent, după nouă ani, o primă etapă a săpăturilor arheologice de la Tîrgșor care au dus la o recoltă arheologică unică: peste o mie de vase din ceramică (e vorba numai de vase întregi), datînd din neolitic și pînă la Vlad Tepeș, sute de obiecte de podoabă, pahare din sticlă încrustată cu cobalt (secolele III-IV) unice prin frumusețea lor, monede din toate aceste epoci, de la cele romane pînă la cele bătute în feudalism etc. O parte din obiectele descoperite au fost predate Muzeului din Ploiești, altă parte Muzeului național de anti-chități din București, rezervîndu-se totuși o serie de piese interesante și pentru muzeul care va lua în curînd ființă chiar la fața locului, într-o clădire pusă la dispoziție de către Gospodăria de stat din Tîrgșorul Vechi pe teritoriul căreia se fac săpăturile arheologice de care am vorbit mai sus.

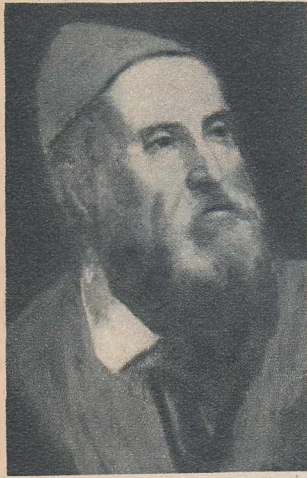
F. URSEANU

Urmele unei locuințe din secolele X-XI. În colțul din dreapta se vede vatra.



Vas geto-dacic folosit ca urnă funerară.





TIZIAN

„Ce este caracteristic în pictura lui Tizian?”

Eugen MIRON
Medgidia

Răspunde **AMELIA PAVEL**, critic de artă.

Tizian este socotit, pe bună dreptate, ca cel mai de seamă reprezentant al școlii venețiene de pictură. Această școală are câteva trăsături distinctive: bogăția coloristică, distribuția savantă a luminii, libertatea compoziției. Toate exprimă un ideal de viață strălucitoare, ca și viața celebrului oraș al lagunelor.

Tizian s-a născut în 1477 la Pieve di Cadore, pe versantul italian al Tirolului, dintr-o familie de notari, care l-a încurajat de timpuriu aptitudinile artistice. La 10 ani este trimis la un unchi la Veneția. Învață pictura cu Gentile și Giovanni Bellini și este coleg cu Giorgione, Palma și Lotto. Primește o instruire bazată pe admirația pentru operele antichității grecești și romane, atunci redescoperite de Renașterea italiană, precum și pe observarea naturii. Cariera lui Tizian a fost strălucită. A călătorit și pictat mult. I se atribuie aproximativ o mie de tablouri. La vârsta de 99 de ani, aflat încă în plină putere, moare de ciumă la Veneția (1576).

Tablourile lui Tizian pot fi împărțite în două categorii. Unele poartă în ele patosul picturii baroce: mișcarea tumultuoasă a personajelor, patetismul gesturilor și al atitudinilor. *Bacchus și Ariadna* și *Bacchanală* sînt caracteristice pentru dinamismul compoziției. În *Prometeu* îl vedem pe celebrul erou aflat în momentul suferinței celei mai cumplite: răsturnat pe spate pe un grup de stînci abrupte, în timp ce un vultur îi mușcă din carnea sfîșiată. În portretul *Magdalenei*, expresia de regret a păcătoasei ajunge la paroxism: părul frumoașei femei este răvășit, lacrimi îi curg din ochii ieșiți din orbite. Pateticul se îmbină cu grotescul în grupul statuar *Laocoon*, unde personajul și fiii săi capătă o înfățișare ciudată, fantastică aproape.

Tablourile aparținînd celeilalte categorii sînt impregnate de o atmosferă de grație și eleganță, de căldură îngîndurată. Portretele sînt scaldate de o lumină aurie, închisă, personajele privesc spre infinit, în ochii lor se citește un amestec de neliniște și de împăcare. Cel mai caracteristic tablou de acest fel este alegoria *Dragostea sacră și dragostea profană*. Două femei, una în costum de curte, cealaltă goală, sed calme într-o poiană luminoasă. Echilibrul, noblețea compoziției, ne transportă într-o lume a deplinei armonii dintre rațiune și sentiment, dintre gîndire și natură.

Și astăzi, personalitatea artistică a lui Tizian fascinează pe privitor prin bogăția fanteziei, unită cu adîncimea și echilibrul gîndirii. Cu prilejul prezentării unor comori ale Galeriei din Dresda la București, publicul nostru a putut admira un frumos portret (presupus al fiicei sale) de Tizian.

UN CINEFIL PROPUNE

Sînt un pasionat cinefil. Urmăresc îndeaproape producțiile Studioului „București”. În legătură cu înfăptuirile cinematografiei noastre fac o propunere: să se realizeze un film după romanul „Ultima noapte de dragoste, înția noapte de război” de Camil Petrescu. Cred că ar fi o realizare cinematografică interesantă, care ar plăcea mult amatorilor de film.

Constantin FINTINĂ
com. Băbeni
m. Bm. Vilcea

NOUȚĂȚI DIN TEHNICA SUDURII

„Cave sînt noile metode de sudură?”

Vasile OCHEANĂ, sudor
București, Șos. Giurgului
Bloc 2, sc. 4, ap. 127

Răspunde ing. N. GREAVU de la Institutul de cercetări pentru tehnologia construcțiilor de mașini.

Tehnica sudurii dispune în prezent de o serie de metode moderne care se aplică cu succes atît în ramura industriei construcțiilor de mașini cit și în alte ramuri ale industriei metalurgice. Printre acestea, locuri de frunte ocupă sudarea automată și semi-automată sub flux, sudarea în medii protectoare de gaze inerte, sudarea prin presiune (în capete, în puncte, în cusătură, cu energie înmagazinată etc.).

Una din marile realizări în acest domeniu este și sudarea electrică în baie de zgură. Aceasta este cea mai avansată metodă de sudare a pieselor metalice groase, care deschide căi noi pentru dezvoltarea și perfecționarea construcțiilor de mașini grele.

Prin folosirea sudurii electrice în baie de zgură se poate aplica o linie nouă în proiectarea și execuția mașinilor și utilajelor grele. Rezultatele obținute la aplicarea acestei metode moderne de sudare în industria constructoare de mașini au arătat că dezvoltarea producției de construcții sudate cu secțiuni mari micșorează ciclul de execuție, reduce consumul de metal și manopera de prelucrare. Pe de altă parte sudarea în baie de zgură permite să se găsească multe soluții constructive noi, bazate pe posibilitatea sudării unor elemente turnate sau forjate de dimensiuni relativ mici în scopul fabricării pieselor de mașini masive care din cauza dimensiunilor lor nu pot fi executate ușor prin turnare și forjare dintr-o singură bucată.

În țara noastră, această metodă modernă de sudare capătă o aplicare din ce în ce mai mare.

Uzinele „23 August”, uzinele „Vulcan-București”, „Uzinele de construcții de mașini Reșița”, uzinele „Independența-Sibiu și altele, aplică cu succes această metodă modernă de sudare, la cele mai variate lucrări de fabricație și de întreținere.

Institutul de cercetări tehnologice pentru construcțiile de mașini și Institutul de cercetări metalurgice București dezvoltă în prezent o activitate susținută pentru introducerea acestui procedeu modern și în alte domenii ale industriei noastre.

DE CE CAD FRUNZELE LĂMIILOR?

„Cum trebuie îngrijit un lămii pentru a se dezvolta bine și pentru a se înlătura căderea frunzelor?”

Milina RUSU
com. Cărbunești, reg. Oltenia

Răspunde ing. TUDOR STANCU, Consiliul Superior al Agriculturii, secția hortiviticultură.

Desfolierea lămiiului de seră cultivat la noi, ca și alte fenomene de stagnare a creșterii plantei, se datorează nerespectării regulilor de îngrijire rațională. Pentru a-i asigura o bună dezvoltare, în primii ani lămiiul se transplantează des — o dată sau de două ori pe an — iar după vârsta de 5-6 ani, anual sau bienal. Lămiiul de 6-10 ani se plantează într-un hîrdău de lemn cu diametrul de 40-50 cm, în care se introduce următorul amestec: pămînt de frunze, pămînt de turbă și mranică, cite două părți din fiecare; pămînt de țelină și nisip aspru de rîu, cite o parte din fiecare.

Transplantările trebuie făcute cu grijă, fără răscolirea pămîntului dintre rădăcini, fapt care poate provoca desfolierea și stagnarea creșterii. Lămiiul va fi îngropat pînă la punctul de altoire, dacă altoiul s-a făcut jos pe portaltoi; cînd altoiul s-a făcut sus pe portaltoi, va fi plantat pînă la nivelul la care a fost plantat în vasul anterior.

Pentru a se preveni putrezirea sistemului radical, trebuie evitată udarea excesivă. Apa trebuie să fie bine aerisită și să aibă temperatura încăperii respective. Dimineața și seara lămiiul va fi pulverizat sau stropit cu apă călduță printr-o sită deasă, ceea ce împiedică așezarea prafului pe frunze și atacurile insectelor.

Iarna, lămiiul se păstrează în încăperi sau sere cu lumină suficientă (pentru a împiedica debilitatea plantei), ferite de curenți reci și de surse puternice de căldură, temperatura menținîndu-se între 7-12°C. Uscăciunea aerului se previne punînd vase cu apă. Primăvara, după ce a trecut primejdia brumelor tîrzii, putem scoate lămii din încăpere, așezîndu-i la umbra copacilor. În timpul verii lămiiul vor fi udați în fiecare seară.

Insectele ce atacă lămiiul pot fi combătute astfel: pătanjul roșu, pulverizînd pulbere de pucoasă pe ambele fețe ale frunzei; păduchii țestoși se combat cu Nicotox 0,4% sau cu emulsie de petrol, iar păduchii verzi prin stropirea tufelor de lămii cu Nicotox.

Respectînd toate aceste reguli, iubitorii de lămii vor asigura o bună dezvoltare a plantelor, obținînd roade constante în fiecare an.

„LUMINI ÎN SUBTERAN”

Din partea Trustului minier Argeș din Cîmpulung am primit o scrisoare din care redăm cîteva rînduri:

„Reportajul intitulat *Lumini în subteran* apărut recent în „Flacăra” redă într-un mod interesant aspecte din minele bazinului carbonifer Cîmpulung și prezintă cititorilor revistei harnicul colectiv de aici. Datele tehnice prezentate în materialul publicat sînt caracteristice gradului de dezvoltare de azi al minelor noastre. Mulțumim redacției și autorului reportajului pentru atenția cu care ne redă activitatea.”

POȘTA NOASTRĂ

AMELIA TURTĂ, CURTEA DE ARGEȘ. Vă mulțumim pentru aprecieri. Despre istoria fotografiei am mai scris (vedeți în nr. 42 al revistei „Flacăra” răspunsul dat cititorului Nelu Nedelcu din Craiova). Adresa o vom publica.

ZAHARIA NECULAI, TULNICI, RN. FOCȘANI. Vă mulțumim foarte mult pentru aprecierile pline de căldură pe care le faceți cu privire la conținutul revistei noastre. 1) Vom analiza propunerea de a întocmi un material despre felul în care redactăm și tipărim revista noastră. În mod sigur vă vom satisface însă cea de a doua dorință: de a publica ceva despre originea și evoluția tiparului. 2) Plăneș cu reproduceri de artă în culori nu mai publicăm de mulți ani: de cînd revista noastră a trecut la apariția săptămînală. 3) Numere vechi, din păcate, nu vă putem trimite, deoarece stocurile rezervate vînzării s-au epuizat.

GHEORGHE CEAUȘIOIU, PIȚEȘTI. 1) Un material care aduce o serie de noutăți de pe tărîmul medical am publicat nu demult: „Piese de schimb pentru mașina omenescă” („Flacăra” nr. 40 din 3 octombrie a.c.). 2) Dacă vă veți adresa Muzeului regional din Pitești, veți fi informat direct de la sursă cu privire la ultimele descoperiri arheologice din toate raioanele regiunii dv. 3) În regiunile de șes pot fi înținite adesea ridicături de teren. Ele sînt sau pur și simplu niște movile create prin transformările suferite de scoarța pămîntului, sau gorgane create de oameni care au săpat cîndva în acel loc pentru

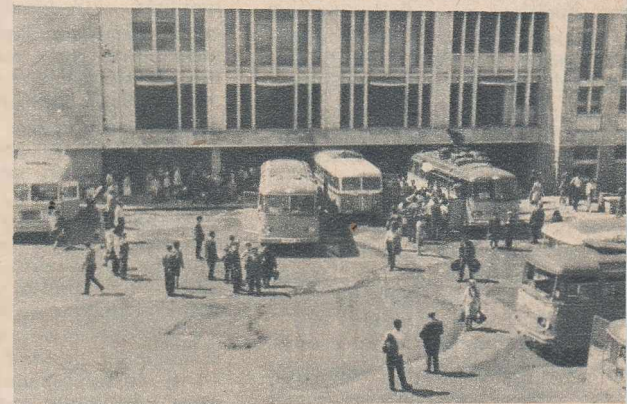
a efectua anumite lucrări, pămîntul rezultat din săpături adunîndu-l grămadă. Există însă în unele locuri și gorgane mădrespe care se presupune că au fost ridicate pentru a ascunde tumuli, morminte, de obicei ale unor căpetenii militare din antichitate sîchiar din evul mediu. Adesea a heologii au descoperit, săpînd asemenea ridicături de pămînt, oș mînte străvechi și diferite obiecte legate de ritualul funerar.

PEITRE FALCOS, CHIRNOGENI. 1) Momentan nu putem mări numărul paginilor în care publicăm fotografiile în culori. Spărăm însă că în viitor vom fi măsură să satisfacem și această cerere a cititorilor noștri; ea legată însă de anumite măsuri de înzestrare tehnică a tipografiei aflate în curs de înfăptuire. Am avut o asemenea rubrică dar am renunțat la ea, cel puțin pentru un moment. Cînd spațiul va permite, poate că o vom relua.

FLORENTINA MORARU, R. DUCANENI, RN. HUȘI. 1) Școlile populare de artă nu sînt n școli medii, nici școli profesionale. Ele au menirea de a îmbogăți cunoștințele și perfecționa mîiestria artiștilor amatori, care le pot fructifica în orele lor libere. 2) Exiș și școli pedagogice de educatoari și secții de educatoare pe lîng școlile pedagogice de învățători. Aceste școli și secții sînt primite neri pînă la 17 ani, absolvenții învățămîntului elementar complex condițiile de admitere le puteți afla la secretariatul oricăreia din aceste școli.

V. SILVIU

ÎNTR-O AUTOGARĂ



Una din construcțiile noi ale Brașovului este și modernă clădire a Gării C.F.R., care se impune prin arhitectura ei originală.

Vizitînd această nouă construcție, în cuprinsul căreia intră și autogara, călătorul rămîne cu o impresie neplăcută: parcare autobuzelor se face pe un loc neasfaltat, plin de gropi. Cînd este uscat, atmosfera este încărcată de

praf, iar cînd plouă (și în v. aceasta a plouat desrul) se formează băltoace de adîncime pînă la 20 cm.

Intr-una din zilele cu soare au urmat cîtorva zile ploioase surprins imaginea pe care v-o prezentăm pentru a ilustra cele arătate

ing. Mircea CHITIC
Bod, rn. Sf. Gheorghe

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Nety Recheanu, elevă, Brăila, str. Toamnei 2; literatură, cinema, ilustrate; Rodica Iacob, funcționară, Tinca, str. Ștefan cel Mare 16, reg. Crișana; muzică, ilustrate; Valeriu Balaban, tehnician, Tulcea, str. Silvestru 3;

teme diverse, ilustrate; Ilies Raschiva, Tinca, str. Cimitirului reg. Crișana; teme diverse, ilustrate; Valeriu Tufaru, tehnician Tulcea, bloc 16, sc. B, et. 2, 8; teme diverse, ilustrate; El Sîrbu, studentă, com. Streț nr. rn. Alba: teme diverse; Ar

Casa de cultură din Calafat.

CALAFATUL, IERȘIAZI

„Ce se știe despre trecutul orașului Calafat și cum se prezintă azi?”

Viorica LICIU
Termocentrala Paroșeni

Intr-un colțisor din sud-vestul țării noastre, pe malul Dunării, trăiește o viață nouă orașul Calafat, a cărui străveche existență o atestă urmele unei cetăți romane, precum și capul unui pod, datînd, probabil, din secolul al XV-lea. Legendele locale pomenesesc despre drama frumoasei Natalia, care s-a aruncat în apele învolburate ale Dunării pentru a nu fi înrobită de năvălitorii turci, ucigașii soțului ei. Tot legenda atribuie denumirea orașului meșterului Mihai, poreclit Calafat, după meseria sa de călăfă-tuitor de vase.

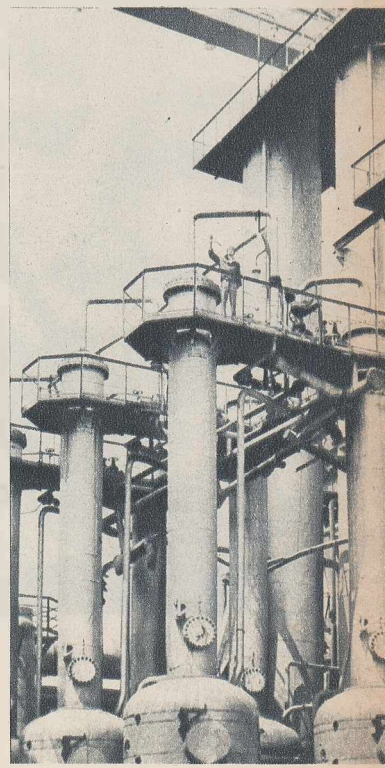
Mărturie a trecutului de luptă al Calafatului este colina cu monumentul Independenței de pe care s-au tras în 1877 primele lovituri de tun împotriva oștilor turcești de la Vidin, precum și turnul vechi al interesantei clădiri în care se află sediul Sfatului popular orășenesc, turn care a fost ținta artileriei turcești în 1877 și a canonadelor germane de peste Dunăre în 1916. Devenit tîrșosor în 1853, sub domnia lui Știrbei Vodă, Calafatul se transformă în port. De atunci și pînă la instalarea puterii

populare, Calafatul rămîne un tîrg de oameni neckjiți, hamali în port sau mici funcționari, un orașel cu dughene, cîrciumi și case mizere, contrastînd cu cele câteva clădiri boierești înconjurate de curți umbroase.

Dar ulițele prăfuite și maidanele de odinioară au fost nevoite azi să cedeze locul străzilor pavate (80.000 m² față de 5.000 m² p din trecut) și spațiilor verzi împodobite cutrandafiri (20,2 m² pentru fiecare locuitor), cu mil de arbori de-a lungul străzilor. Calafatul are astăzi o casă de cultură cu sală de teatru și cinematograful cu 300 de locuri, cu săli de studiu pentru actori, bibliotecă, încălzire centrală și aer condiționat. Printre noile construcții se mai numără un stadion, o uzină electrică, o școală de mecanici agricoli, o școală de contabili, policlinica de copii, magazinul cu autoservire, două mari restaurante, unități ale cooperatiei de consum etc.

Multe din realizările edilitare ale Calafatului au fost înfăptuite cu ajutorul muncii patriotice a cetățenilor, care, de pildă, în 1963 s-a evaluat la aproape 3.000.000 lei, iar în acest an va depăși 3.500.000 lei. Rod al hărniciei calafetenilor, portul de pe Dunăre se transformă pe zi ce trece într-un oraș-grădiniș.

Carol BORA
Craiova



Urșiații metalici de la Uzinele chimice Roznov. (Prof. V. Bogdăneș, Bacău)

lesca, profesoară, com. Vecerd, Agnita, reg. Brașov; ilustrate; odica Beleuță, profesoară, com. hijasa de Sus, rn. Agnita; ilustrate; Jeni Stoian, elevă, Buzău, r. N. Bălcescu 50; ilustrate; abriela Tuzu, elevă, Buzău, str. Bălcescu 50; ilustrate; Ion georghe Lupceac, funcționar, Siret, r. 9 Mai 21, rn. Rădăuți; teme verse, ilustrate; Florentina Aldea, levă, Buzău, str. Dobrogeanu herea 240; ilustrate; Coralia oma, Spitalul raional Negrești, rn. aș, reg. Maramureș; teme diverse; Georgeta Bîrsan, elevă, așcani, str. Abator 14; ilustrate; icoleta Cazan, Baza tubulară R.M. Moreni, rn. Cîmpina; teme verse, ilustrate; Mariana Andrei, evă, satul Borșești, rn. Pitești; me diverse; Nicoleta Rădulescu, evă, București, bd. Republicii 140, i. 1 Mai; muzică ușoară, ilustrate; Dan Trică, mecanic, și Titiciu, modelor, Hunedoara, bloc imin muncitoresc 4, ap. 31, et. 3; nema, sport; Nicolae Piescu, ev, com. Bozovici, str. Eminescu 4, reg. Banat; filatelie, sport, istrate; Emilia Iliescu, studentă, și, str. 7 Noiembrie 81; ilustrate; Felicia Stolica și Elena Bana, telegrafistă, com. Mehadia nr. 2, rn. Orșova; ilustrate; Dora antarașiu, elevă, Craiova, fd. Corțeanu 24; ilustrate; Mariana rdache, elevă, București, str. Spilului 2, rn. 1 Mai; ilustrate; andă Stănescu, elevă, Craiova, str. ivinești 16 A; filatelie,

ilustrate; Ioana Marieta, învățătoare, com. Independența, rn. Că-lărași, reg. București; teme diverse; Dimitrie Mihailov, minei, Vulcan, str. Independenței 411, rn. Petroșani; ilustrate; Cecilia Tomescu, Bacău, desenatoare, str. Bică 7; arhitectură, muzică, sport, ilustrate; Titici Ștefănescu, desenator tehnic, Ghimbav, reg. Brașov, str. Avram Iancu nr. 287; ilustrate; Gh. Tarhat, Lupeni, str. Victoriei nr. 30, reg. Hunedoara; probleme de lingvistică; Ștefan Lungu, sudor, Cîmpina, str. V. I. Lenin nr. 1; cinema, filatelie, ilustrate; Dan Popeanu, funcționar, Roman, str. Anton Pann 7, bl. 8, ap. 1; teme diverse; Eugen Cerceanu și Vasiliică Hogeș, strungari, Reșița, căminul Poduri, str. Golului 17; teme diverse; Victor Drăgan, elev, București, str. Comoarei 58, rn. 1 Mai; filatelie, ilustrate; Daniela Cristache, elevă, București, str. Edgar Quinet 5, et. 5, ap. 14; cinema, ilustrate; Maria Rațiu, elevă, Arad, str. Oltului 10; teme diverse; Iuliana Dinu, elevă, Craiova, str. Pavlov 220; teme diverse, ilustrate; Mihai Tîgă, ucenic, Reșița, bd. Lenin 40, ap. 1; ilustrate; Iosif Marek, ucenic, Reșița, str. E. Murgu, bl. 11, ap. 24; ilustrate, diverse; Mariora Ibrim, profesoară, com. Tibănești, rn. Brăila; teme diverse, ilustrate; Liliana Ionescu, studentă, Craiova, Calea București, bl. C 7, ap. 7; filatelie, ilustrate.

TOCRONICA FLACĂRII • FOTOCRONICA FLACĂRII



1 Și în acest an, la 24 octombrie se sărbătorește în lumea întreagă Ziua Națunilor Unite, prilej de manifestare a adevăratei idealuri de pace și colaborare internațională care stau la baza Cartei O.N.U.
In fotografie: aspect de la lucrările unei din comisile Adunării Generale a O.N.U.

2 In urma alegerilor parlamentare din Anglia, soldate cu victoria — la limită — a laburștilor, a fost format noul guvern condus de Harold Wilson (in prim-plan).

3 La 24 octombrie populația Rhodesiei de nord sărbătorește proclamarea independenței țării, care capătă denumirea de Republica Zambia. In fotografie: Kenneth Kaunda, primul președinte al acestei noi republici africane, în timpul unei recente manifestații la Lusaka.

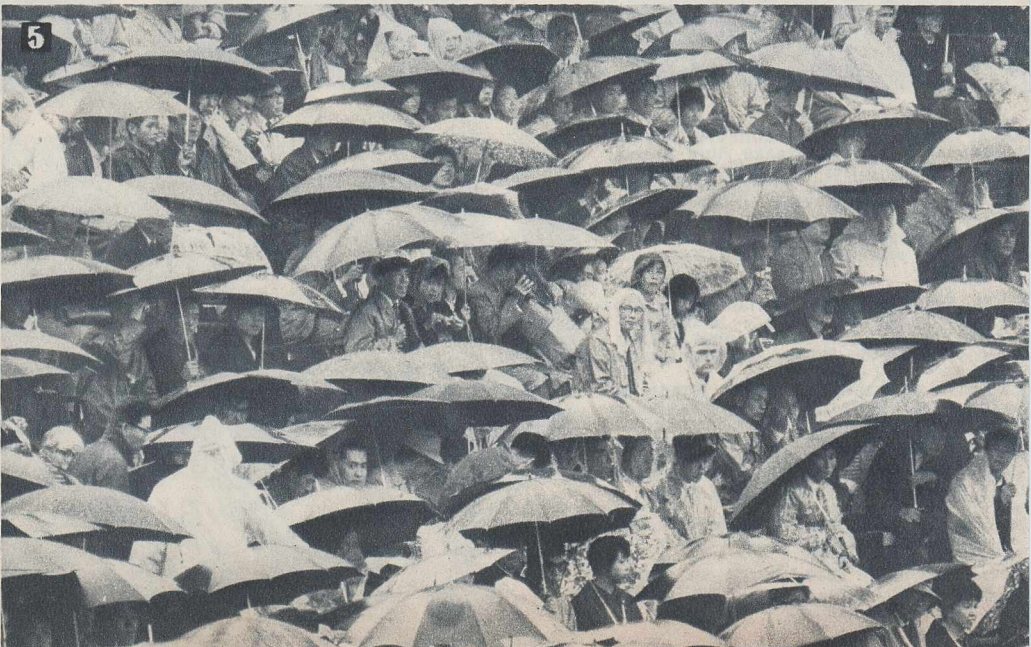
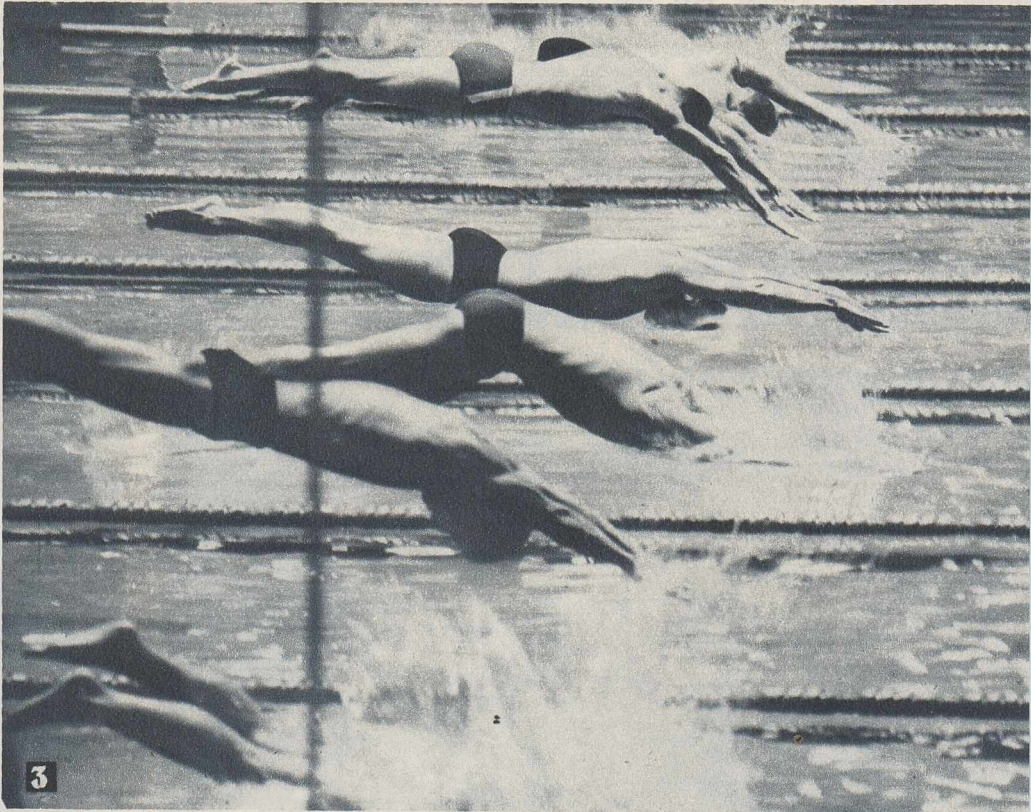
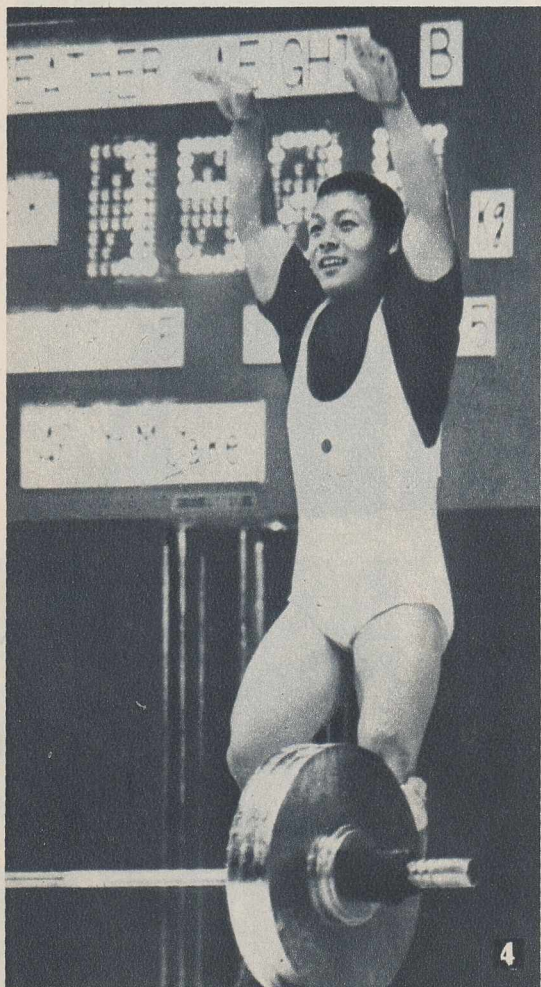
4 Adepții fostului dictator argentinian Peron și-au intensificat activitatea în legătură cu declarațiile acestuia că se va reîntoarce în țară. In ultima vreme la Buenos Aires au avut loc mal multe demonstrații ale peroniștilor.

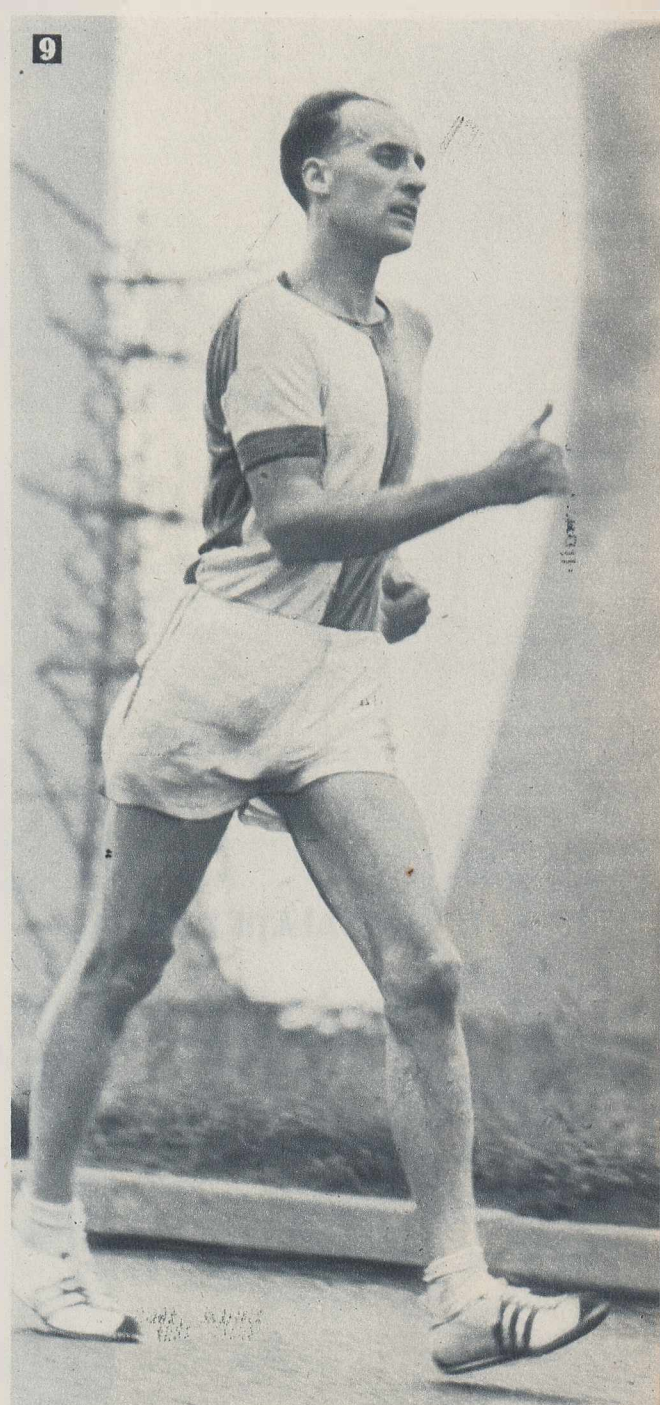




TOKIO · 1964

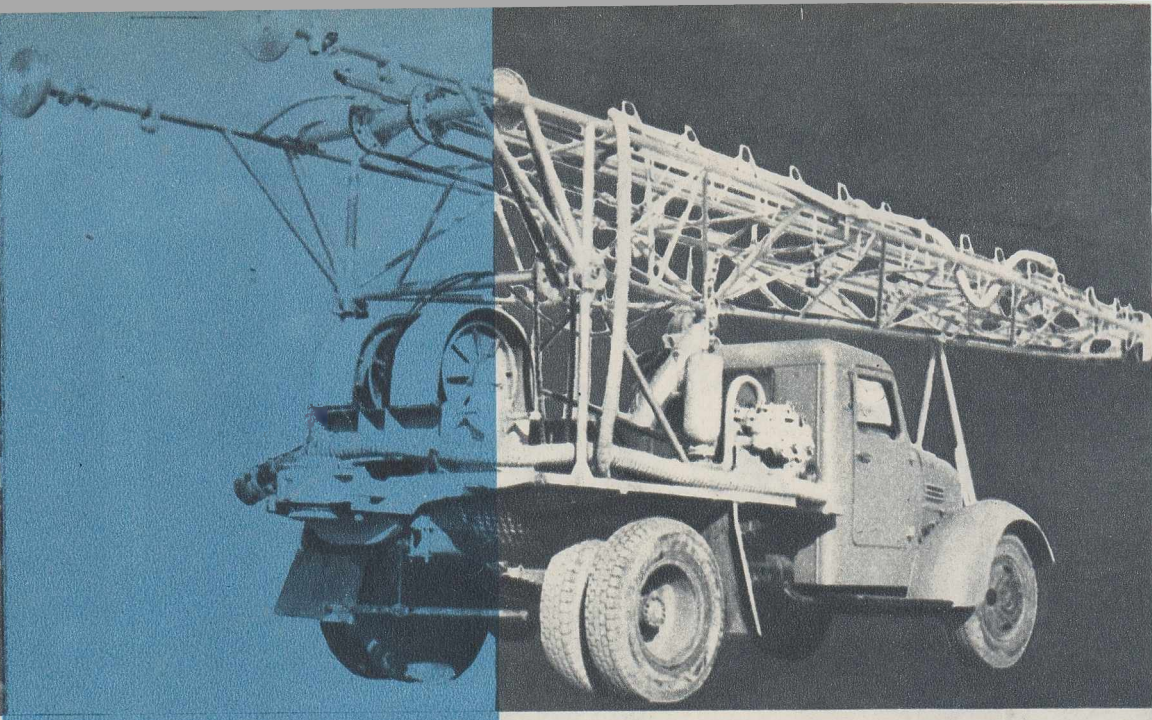
OLIMPIADA





- 1 Americana Sharon Stouder: la 15 ani o medalie de aur olimpică și un nou record mondial la 100 m fluture.
- 2 Momentul victoriei neozelandezului Peter Snell în epuizanta probă de 800 m plat (medalie de aur și la 1.500 m plat).
- 3 Start la 400 m inot liber, bărbați.
- 4 Japonezul Yoshinobu Miyake, o dată cu medalia de aur la haltere categoria pană, obține și un nou record mondial al probei.
- 5 Pe Stadionul Național din Tokio plouă... Ei și ?!
- 6 Belgianul Gaston Roelants, medalia de aur la 3.000 m obstacole, îl are în dreapta pe englezul M. Herriott (medalia de argint) și în stînga pe sovieticul I. Beliaev (medalia de bronz).
- 7 Finlandezul Pauli Nevala a aruncat sulița pînă la... medalia de aur a probei.
- 8 Echipajul Danemarcei la schif 4 fără cărmaci, medalia olimpică de aur.
- 9 Un excelent mărșălitor: englezul Ken Matthews, medalia de aur la dificila probă de 20 km marș.
- 10 Ferenc Török — R.P. Ungară, medalia de aur la pentation modernă.

LACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, raionul 30 Decembrie, Căsuța poștală 3507, Of. 33. Telefon 17.60.10—Int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. PREȚUL REVISTEI: 2 LEI. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. MACHETA: Vlad Mușatescu.



UZINA DE UTILAJ PETROLIER TIRGOVIȘTE

PRODUCE :

UTILAJE DESTINATE
INDUSTRIEI PETROLIERE:

1. INSTALAȚII DE FORAJ STRUCTURAL;
2. INSTALAȚII DE INTERVENȚIE ȘI PUNERE ÎN PRODUCȚIE;
3. ARMĂTURI DIN OȚEL;
4. RACORDURI SPECIALE.

Upet

